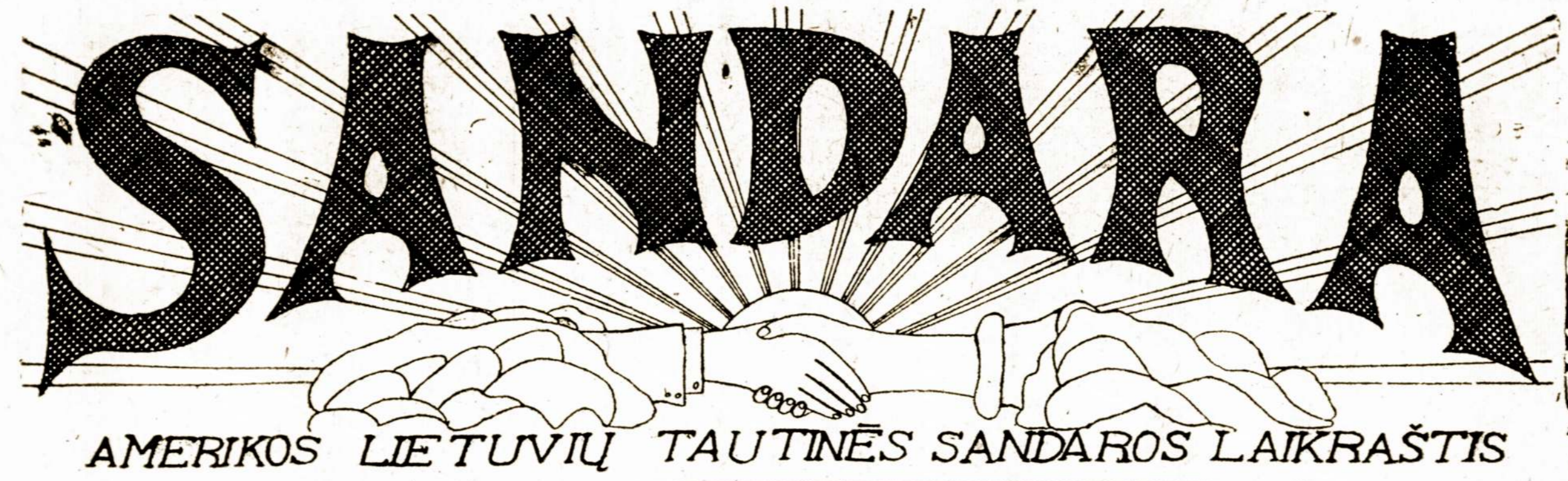

Published and distributed
under Permit (No. 739) author-
ized by the Act of October 6, 1917
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President
A. S. Burleson.
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America.
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
227 E Street, Boston 27, Mass.
LAINA 5 CENTAL

No. 22

So. Boston, Mass., Gegužės (May) 31 d., 1923m.

Metai X

Tikroji Lietuvos Seimo Sąstata

LIETUVA—ANGLIJA.

Darbininkams Daugiau Tikėjimo ir 12 val. Darbo
STREIKAS PLEČIASI UZ RUHR'O.

Rugiai Vietoje Pinigų

BERLYNAS GNIAUZIA SUKILIMĄ.

WASHINGTON, D. C. Gegužės 23, 1923, (L. I. B.). Naujai išrinkto Lietuvos Seimo galutinai sąstata yra tokia: Ukinių Sąjungos 14, Krikščionių Demokratų 14, Darbo Federacijos 12, Valstiečių Liaudininkų 16, Socialdemokratų 8, žydų 5, lenkų 5, vokiečių 2, rusų 2.

LIETUVA—ANGLIJA. WASHINGTON, D. C., geg. 23, 1923, (L. I. B.). Gegužės 25 d. pradės nuolat plaukinti tarp Klaipėdos ir Londono Lietuvos Garlaivių Bendrovės laivai. Tos pačios bendrovės garlaiviai taip pat plaukioja tarp Klaipėdos, Rygos ir Revelio.

DARBININKAMS REIKIA DAUGIAU TIKEJIMO IR 12 VALANDŲ DARBO.

NEW YORK, geg. 25 d. Sugrįžęs iš užmarinės kehonės ir atlankymo šventosios žemės Elbert H. Gary, "United States Steel" korporacijos pirmininkas kalbėjo metiniame susaiviniame "American Iron and Steel Institute." Pirma nė kaip kalbėti apie plieno biznį, Gary kalbėjo apie religiją ir pareiškė, kad šandien vienatinis svieto išganymas, tai didesnė religijos doza. Vienok tas pats Gary, kurs taip kitiems siulo religiją, pats matyt, mažai jos paisy. nes savo darbininkams jis yra paskyręs 12 valandų dienos darbo.

STREIKAS PLEČIASI UZ RUHR'O.

ESSEN, geg. 28 d. Streikas, kurs apėmė visą Ruhr'o šalį, plečiasi ir toliau, nes ir aplinkinių už Ruhr'o vietų angliakasiai meta darbą. Visuotinis streikas, apšauktas Hamborn'e, paliečia geležies dirbtuves, priklausančias Stinnes'ui. Komunistų manifestantai taip drąsiai pradėjo elgtis Wanne, kad prancūzų valdžia pirmu kartu įsikišo ir sulaukė demonstracijas.

Bochum'e komunistai nusiyrė toliau šiandien, bet miesto ugnia-gesiai ir laisvanoriai, su baltais užsirišimais ant rankų, da vis laikosi ugnia-gesių name. Švin-tant komunistai trečiu kartu ant jų gulė, ir šaudymasis tęsėsi daugiau kaip valanda.

Duesseldorf'o streikieriai tu-rės susirinkimą, kuriame steng-sis sudaryti visuotiną streiką mieste su puse milijono gyventojų. Dabar streikuoja gazuonių darbininkai, daugelis dirbančių prie elektros ir dalis tramvajų darbininkų.

Penki šimtai komunistų ir streikierių atsilankė dirbtuvėn ir stengėsi prikaltinti darbinin-kus prie streiko. Dirbtuvės už-veizda pasišaukė policiją. Kilu-siamie susirėmimo vienas strei-kieris užmuštas, keturi sužeisti

ir vienas vaikas mirtinai sumin-tas.

RUGIAI VIETOJE PINIGŲ. BERLYNAS, geg. 25 d. Berlyno miesto taryba nutarė išleisti miesto paskolą 200,000 cent-nerių (apie 11,023 tonus) rugių Manoma, kad tai bus pirmas atsitikimas, kad miestas leidžia paskolą javais vietoje pinigų. Mat markės kursas yra tokis nepastovus, kad su ja ilgesnių pas-kolų negalima daryti.

Skolinant miestui pinigus markėmis bus užrašyta rugiais, kiek jų tą dieną už tas markes gali nupirkti. Gi kada sueis laikas išpirkti bonus, tai vėl bus išmokėta markėmis, tik jau neatsižvelgiant į tai, kiek markių buvo paskolinant, bet kiek bus markių už į bona prašytą rugių kiekybės išmokėjimo dienoje.

BERLYNAS GNIAUZIA SUKILIMĄ.

Ruhr'o šalyje komunistai pa-darė sukilimą. Pereitą savaitę riaušėse užmušta 14 žmonių ir apie 100 sužeista. Komunistai paėmė kelis miestus. Komunistų laikraštis praneša, kad Berlyno valdžia išsiunčia kavalerijos di-viziją su kulkosvaidžiais malšinti sukilimą.

WITOS LENKIJOS PRE-MIERAS.

VARŠAVA. Pereitą šeštadienį Lenkijos prezidentas Wojcie-chowski priėmė rezignaciją mi-nisterių pirmininko Sikorskio. Prieš Sikorskį susijungė tauti-ninkai demokratai ir atžagareivinė Witos'o ukininkų partija. Socialistai taipgi balsavo prieš Sikorskį, kurs pats yra iš atža-gareivių. Naujasis Lenkijos mi-nisterių pirmininkas paskirtas Witos, kurs jau 1920 m. buvo premieru.

KUNIGAS IR MOTERIS SUARESTUOTI.

TORONTO, Kanada. Mrs. Margaret Bushard suareštuota su vyru, kuris, jos žmogus sako, yra katalikų kunigas Rev. E. J. Soulgnys iš Chicago. Kunigas kaltinamas už pabėgimą su sve-tima pačia ir už sulaužymą im-migracijos tiesų.

Porelė, kuri drauge gyveno po vardu Mr. ir Mrs. Goodlove; suareštuota. Atvykę penkios sa-saitės pirmiau savininkei namų jiedu sakėsi esą iš Tennessee. Bushard'ienės vyras atvažiavo iš Chicago su detektyvu ir pa-gadino "žemiškąjį rojų."

VAIKAS RADO \$8,000.00. WORCESTER, Mass., geg. 25 d. Nuo James Greeko geg. 14 d. buvo pavogta bonų ir brange-nybių už \$8,000. Frank Juliano, 8 metų vaikas, bežaizdamas su

draugais ties geležinkelio plat-forme 11 Mulberry St. rado bonų certifikatus ir kelis parsinešė namo. Vaiko tėvai davė žinią de-tektyvui J. A. Sharry, kurs nu-ėjęs su vaiku rado po platforme vagių paslėptus vogtus bonus ir brangmenis.

PABAIGA MASSACHUSETTS SESIŲ.

BOSTON, Mass. Pereitą šeštadienį 12:07 val. dieną pasi-bai-gė 1923 m. Massachusetts Legi-slaturas sesijos. Į penkis šių sesijų mėnesius išleista 492 bi-liai ir 74 rezolucijos. Trijuose atsitikimuose biliai buvo sugrą-žinti dėl gubernatoriaus Cox'o veto, du biliai pastojo tiesomis be gubernatoriaus parašo.

Paskutinėje valandoje buvo pasirašyta po keliais svarbiais biliais: lygi mokestis už lygų darbą mokyklose kaip mokyto-jams, taip ir mokytojoms; leidi-mas statyti Bostone namus iki 155 pėdų aukščio (iki šiol neva-lia buvo statyti aukštesni per 125 pėdas); paskirta \$4,000,000 duoti elektrą Shawmut šakai Dorchester'e, \$3,500,000 praplatinti Cambridge gatvę ir \$7-000,000 dvejų metų Bostono mo-kyklų statymo programai.

Lenkų kun. J. Chmielewski tuo tarpu negaus \$22,000, kurių jis reikalavo už blėdis padarytas jo bažnyčiai bekasant tunelį po jo bažnyčia.

BIZO KITO ANGLIAKASIŲ STREIKO.

WASHINGTON, D. C., geg. 25 d. Valdžia nerimauja, kad gali būti kitas kietosios anglies kasyklų streikas. Atsišaukta į angliakasių vadus, kad stengtų-si išvengti to streiko. Sakoma, kad radikaliai elementai nori streiko, gi unijos vadai sako, kad šimet streiko nebus.

Kilus gands, kad birželio mėnesyje gali kilti streikas, Su-venyčių Angliakasių Amerikoje prezidentas John Lewis buvo šiandien pašauktas pasitarti su tautine anglies komisija. Esant regimai sutarčiai, Lewis išva-žiavo į Europą tyrinėti ten ka-syklų padėtį ir sugrįžęs rado, kad radikalškesnieji angliakasiai reiškia nepasitikėjimą. Bir-želio 15 d. bus rinkimai unijos valdininkų Scranton'o ir Shamo-kin'o distriktuose. Jei radikalai bus išrinkti, busią galima laukti naujų streikų kietosios anglies srityse.

TURKAI PRISIRENGE PRIE KARĖS.

KONSTANTINOPOLIS, geg. 28 d. 80,000 turkų kariuomenės dabar yra Kilikijoje, prancūzai gi tiek pat turi Sirijoje — taip praneša Robert McDowell, kurs sugrįžo iš biznio kelionės per Anatoliją ir Kilikiją.

Štabo perdėtinis Fevzi Paša su kefuriais kitais vyriausiasiais generolais peržiūrėjo kareivius ir nerėguliarūs Kilikijoje. Jei kiltų karė Maritzos pakraštyje, ji turėtų prasiplesti Syrijoje ir Mosul'e. Kilikija būtų turkų kareiviams pamatu, jie sukonce-ruotų kareivių ir Mosul'e, bet nežinia kiek. Prancūzai ginkluoja armenus prieš turkus. prieš turkus.

LIETUVOS ŽINIOS

KAUNAS. Milicijos pertvarkymas.

Vidaus reikalų ministerijoje eina skubus vidaus apsaugos reorganizacijos darbas. Vidaus Reikalų M-jos žinion pereinai upių ir kelių milicija, geležinke-lių žandarmerija, žvalgyba, poli-cinė pasienių apsauga. Šiuo krypsniu darbas jau baigiamas. Pirmon eilėn jau baigiama for-muoti tam tikra pilicinė pasie-nių apsauga.

KLAIPĖDOS KRASTAS. Palengvintas sienos perėjimas.

Nepaprastam Lietuvos pa-siuntinui sutikus, Klaipėdos krašto gyventojai gali gauti trims mėnesiams vokiečių — lie-tuvių sienai pereiti leidimus, ku-rių vienas kainuoja 1 litą.

Juodkrantėje žvejai sugavo labai daug lašišų. Beveik kiekvienas žvejys jų turėjo iki 3-4 centnerių. Sunkiausia lašiša svė-rė 48 svarus. Taigi ir kaina pu-siau atpigė.

VILNIAUS KRASTAS. Rodunėje, Lydos apskr. bal. 4 d. buvo lietuviams daromos re-kolekcijos. Susirinko bažnyčioje tretininkų nemažas burys. Tik štai bažnyčion įeina devynetas vyrų. Jie/rankoje lazdas nešini puolė į moteris ir ėmė grąšinti joms lazdomis ir spardyti. Chuliganai šaukė: "won do Kowno modli się po litewsku!" Treti-ninkės ėjusios stacijas turėjo baigti prie 10 stacijos. Išviję tretininkes, tie patys vyrukai nuėjo pas kleboną ir jam grąšė: koliojasi net biauariais žodžiais, kad leidžia lietuviams pamaldas daryti. Nors klebonas ne lietu-vis, bet teisingas žmogus, tai prisiklausė iš endekų visokių piktžodžiavimų.

Leiskit vaikus į lietuvių gimnazijas.

"Vilniaus Kelias" 3 Nr. patal-pino atsišaukimą į kaimiečius tėvus, kuriuo raginama Vilniaus krašto lietuviai tėvai leisti savo vaikus mokytis į švenčionių ir Vilniaus lietuvių gimnazijas, kad tuo budu padidėtų taip re-ikalingas Vilniaus kraštui lietu-vių inteligentų skaičius. Dien-rāštis pabrėžia, kad neturtin-giems vaikams tose gimnazijose teikiama ir pašalpų. Jei kurio nors vietoj, ypač Lydos apskri-tyje, atsirastų daugiau norinčių mokytis, tai galima but ir ten įsteigti progimnazija ar kita ko-kia mokykla.

Mokesnis nuo gyvulių.

Vyriausybės delegatas išleido skelbimą, kuriuo nustatoma na-miniams gyvuliams naujas mo-kesnis, butent: nuo karvės, jau-čio ir buliaus 20,000 lenkiškų markių, nuo telyčios 1/2—2 metų 8,000 l. m., nuo veršio 2,500 l. m., nuo ožkos 1,500 l. m. ir nuo kiaulės 16,000 l. m.

Inž. P. Vileišio turtą pataria konfiskuoti.

Balandžio 13 d. vietinė vyres-nybė sukconfiskavo lietuvių laik-raščio "Vilniaus Kelias" 3 Nr.

už patalpinimą lietuvių tautos veteranų pasiskundimą visoms pasaulio tautoms. "Dziennik Vil.", paduodamas tą žinią, pri-mena, kad po tuo pasirašęs taip pat ir atviras lenkų priešas P. Vileišis ir kad jo nejudomasis turtas, esantis Vilniuj, turėtų būti sukconfiskuotas.

SKAUDVILĖ, Taurag. apskr. Darbštus kunigėlis kamendorius nusistatė agituoti šiaip: kas kal-bėtų viešai prakalbas už Valstie-čius Liaud., pas tą nevažiuos pas ligonį, nelaidos kapinėse, ne-krikštys kudikio, tegu eina pas bedievius. Klausykoje einant iš-pažinties pilnamečiui, klausia: "Kokią kortą metei per rinki-mus"? atsakius, pakartoja: "Kokią dabar mėsi"? Ir toliau saikina, ligi pasižadi mesti kr-arba Ukinių Sąjungos, o ne-prizadėjęs pavaro šalin. Senieji žmoneliai sako: Tai dabar kuni-gams galas tur but yra, jie taip darė prieš "matiežą": klausyk-lose irgi klausė ar eisi į lenkų burius ginti tėvynės ir tikėjimo, o nesutikus varė šalin be atleidi-mo nuodėmių. O kas tada buvo? Gi iškorė tuos, kurie ėjo ir kuni-gų klausė. Dabar irgi nori mus pasmaugti. Balsuosime už kai-riuosius ir matysime kas bus.

IGLIAUKA, Mariampolės ap. Musų klebonas, nurodydamas parašijiečiams išganymą krikš-čionių demokratų partijoj, kiek galėdamas šaukia visus prie jo dėtis. Tam reikalui jisai tankiai bažnyčia pašvenčia mitingams. Bet žmonės nežinia kodėl ne-klauso to jo šaukimo. Štai sek-madienį bal. 15 d. bažnyčioje ge-rai pamitingavę; nepatingėjo dar ir rinkoje nuo bačkos šaukti žmones prie "išganymo." Bet čia netikėtai atsirado buvęs Sei-mo narys Natkevičius ir buvęs St. Seimo narys Matulevičius ir ėmė pasakoti žmonėms visai ką kita kas buvo taip uoliai klebo-nėlio žmoneliams nuolat kalama. Jie nurodė tikras Seimo paleidi-mo priežastis ir šiandieninio ukio bankruto, kaltininkus, ku-čiais yra kr. demokratų lyderiai. Bemašydami tikybą su pasauli-niais dalykais šmugelio dėliai, vien tik stengėsi, kad savo ran-kose valdžią išlaikius.

Klebonas girdėdamas tai, kur-stė stovinčias aplink moterėles trukdyti kalbėtojams. Pamatę, kad ir tie davatkų zurzėjimai ir švilpavimai tiktai minią erzina ir, kad jau radosi prie jų bureliš jaunų vyrų, davė paskutinį signalą šaukti šalin "bedievius". Bet moterys, išimant kokias tris davatkėles, nepritarė. Tuomet iš-minios šoko kr. demokratų užta-rėjas tulas Š. ir ėmė kalbėti ką kalbant Natkevičiui. Nežinia kuomii būtų užsibaigus ta scena, tik kalbėtojai, vengdami betvar-kės pasitraukė toliau kalbėti, kur perėjo pirmiau vyrai, o pas-kuoi nedrąsiai ir moterys, palik-damos tarp šventoriaus durų vieną kleboną, kurs jau nėjo paskui, nes neturėjo ką diriguo-ti, kadangi moterys jau buvo iš-sisklaidžiusios po minią ir malo-niai klausė kalbų.

Liudna buvo tas viskas maty-ti klebonui. Ypač, kad kalbų jau ramiai ir davatkos, nors ir sto-vėdamos už murinės šventoriaus sienos, turbūt, kad netrauktų prie bedievybės.

SEDA, Telių apskr. Atvely-kio dieną įvyko dvasiški mitin-gai bažnyčioje ir pašventoriuje. Tėvelis dvasiškas Krupavičius, be sijono režė mitingą, davatkė-lės vienos laizėsi, kitos spiaudėsi kam toks puikus kunigėlis zoka-no nepildo, jųpū nenešioja. Baž-nyčioje klebonas iš sakyklos bombarduoja, kad nebeduosias jokių šv. mylštų, net kapinių švenčių pasilaidot tiems, kas balsuosią už "ciciliskus," nors tos kapinės tų pačių piliečių tai-somos ir rupinamos... Seniukai ir moterėles dėjuoja rankas lau-žo, kas bus, kas bus... kad kuni-gėliai Kristaus vardu šv. vietose mitingus režia, o kiti net jupe-les pasimetę ant bačkų gina ban-kininkų ir kitų turčių reikalus... Sako — bočiai — prabočiai neat-simena, tokių laikų, kad taip ku-nigėliai žaistų su šventenybė-mis... tur but greit pradėsią ir pačiuotis... ("L. Uk.")

GELŽKELIO SUSISIEKIMAS.

Antradieniais ir ketvirtadieniais iš Mariampolės į Kauną ir iš Kauno į Mariampolę vaikš-čioja "traukinys" nežinia kokių priežastijų dėliai leiožiamas tik-tai vienas klasinis vagonas, ku-riuo vežomet bene puse vadinant "tarnybinis". Lauguma turi rangybių "tepluškas" Moterūs ypatingai daug sunkumu ten įlipti, nes "teplušką" durų augštis nuo žemės apie pusant-ro metro.

Kodėl susisiekinio ministerija negali pridėti bent porą klasi-nių vagonų, niekaip suprasti ne-galima. Kiti mariampoliečiai taip ir sako, kad susisiekinio mi-nisterias esą vis kauniečiai ir jie mariampoliečius nori prie gyvulių lyginti.

Traukinys prisiekėma visuo-met pilnas, o vėliau atvykę pi-liečiai grįžta atgal, negavę bilie-tų. Kas kaltas? Tie, kurie nori papulti į klasinį vagoną, kelias 2 valandą nakčia ir bėga į stotį. Vis tiktai galima būtų daugiau atsižūrėti į piliečių reikalus ir paleisti dažniau traukinį bent kas antra dieną (keleivių vis bus pilna) ir butinai nepasigailėti tai naujai linijai 3—4 klesnių vagonų. Mariampoliečiai labai to laukia iš susisiekinio ministe-rijos.

Šios naujos linijos gelžkelie-čiai kai kada krečia gan juokin-gūs šposus. Vidurkelyj tarp Mariampolės ir Kazlų turėtų bu-ti mažas sustojimas (Purviš-kiuose), kai kada ten žmonių bu-na įlipti. Štai balandžio 5 d. ties ta vieta norėjo įsėsti vienos gim-nazijos direktorius. Pamojo ranka, traukinys sustojo ir gim. direktorius įlipo, tačiau paskiau atėmė iš jojo pasą iš Kazlų, ne-leido vykti skubiu reikalu Kau-nam, sutrukdė visą dieną labai užimtam žmogui, nes girdi jis "sulaikęs traukinį" ir užtai rei-kią protokolais rašyti, beto dvi-gubai už bilietą mokėti. Ar tai tvarkos pavyzdys?

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO I

A. L. T. SANDARA.
 Prie 7 kp., So. Boston, Mass.:
 Augustas Kubilius,
 Prie 18 kp., Cleveland, Ohio.:
 Adolfas Jutėnas,
 J. V. Mitchell
 Prie 25 kp., Chicago, Ill.:
 J. Daukšys,
 W. B. Jucius,
 Vincas Katkevičia.
 Prie 74 kp., Bristol, Conn.:
 Pranciškus Vaičiūnas.

AUKOS SANDARAI.

Sulyg pereito Sandaros Seimo nutarimo, kad kiekviena Sandaros kuopa surengtų bent po vieną sulyg savo išgalės parengimą organo "Sandaros" -naudai, tai A. L. T. Sandaros 55 kp. Wilkes Barre, Pa. paskyrė ir prisūti tam reikalui \$10.00.

Gi pil. A. J. Banišauskas prisūti auka \$1.50. Tad už tokią gausią paramą organui, varde Sandaros tariau širdingą ačiū aukojusiems.

K. J. PAULAUSKAS,
 Sandaros Sekretorius.

PRANEŠIMAS.

A. L. T. Sandaros N. A. Ap-skritys, nutarė rengt trečią mi-lioniską pikniką, LIEPOS 4 D., 1923 M., Framingham, Mass.

Cia reikia kreipti donės pa-tiems Sandariečiams, kad tinkamai prisirengus prie surengimo pikniko. Kuopų valdybos sušau-kite skaitlingus susirinkimus ir prašau pranešti man, kada turė-site susirinkimą, tai ir aš norė-čiau dalyvauti susirinkimuose, kad galėtume gerai viską pri- rengt, nes tai yra didelis darbas. Aš tikiu, kad kaip kitais metais, taip ir šimet turėsim kelis tūk- stančius žmonių pikniką.

A. L. T. Sandaros N. A. Apsk. Pirmininkas V. P. Jankauskas
 327 E St., So. Boston, Mass.

IŠ A.L.T.S. Kp. Veikimo.

BRISTOL, CONN.

A. L. T. Sandaros Conn. vals-tijos Apskričio susivažiavimo, kuris įvyko balandžio 15 d. sve- čiams atsiveikinti vietinė San-daros 74 kuopa parengė vakarą iš prakalbų, dainų, muzikos ir deklamacijų. Vakaro vedėjas, S. Zigmantas pradėjęs vakarą pakvietė tris seseris Zigmant- čius, skambino pianą ir su publikos pritarimu pagiedojo Lietuvos Himną. Potam Maka-revičiaus sūnus, da maži vaikū- čiai, vienas smuika, kitas pianu pagrajino puikias melodijas. Potam Marė Dapikiūtė pasakė deklamaciją. Toliau prasiėjo prakalbos. Neatvykus Stankevi- čiumi, užėmė vietą draugas Alks- ninis su rimta kalba. Paskui kalbėjo gerb. P. Tiškinas. Tas jaunąs su talentu vaikinas Bris- tolio publiką nuramino. Paaiški- no Lietuvos našlaičių padėtį, kaip jie laukia mūsų, amerikie- čių, pagalbos ir tiesia savo bal- tas mažas rankeles. Publika ta- po sugraudinta, ir kad išėjo au- kų rinkti, aukojo kiek kas galė- jo.

Aukuoju vardai: J. Zigmantas \$10.00, A. Zigmantiūtė \$5.00. Po \$2.00: A. Lukoševičienė, L. Mačienė, M. Makaravičienė, P. Višniauskas, P. Kertiklis, K. Frenka, J. Kudzima. Po \$1.00: A. Griška, V. Žvingilas, M. Jak- šas, V. Palgis, J. Brazinskas, O. Rekvienė, A. Cvikla, O. Cviklie- nė, J. Valenčius,, V. Palzis, K. Zigmantienė, O. Žvilgilenė J. Jačius, J. Smith, M. Matukaitis, C. Kvederis, T. Dapkus, S. De- kus, J. Selokas, V. Baltrušis, J. Marcolionis, J. Zubrickas, A.

Radauckas, P. Vaičiūnas, V. Tiš- kevičia, M. Morkevičienė, V. Blazevičienė, Adolf J. Razinaus- kas, M. Zubrickienė, J. Rudzevi- čas, V. Draugelis, O. Fanbut, A. Masaitis, A. Vaičiūnas, M. Pet- rušienė, Alena S. t., B. Matukai- tienė, S. Zigmantas, Domicė D. O. \$2.00. Aukojusieji atleis, jei katro vardas nepaminėtas, nes vakaras buvo labai trukšmingas, nebuvo galima vardai aiškiai su- rašyti. Suaukuota viso \$77.61. Atmokėjus lėšas, pelno nuo prak- albų atliko \$53.86.

14 d. Nepriigulmingo Kliubo draugystės tapo parengtas ba- liug. Pelno atliko \$44.60. Viso pasidaro \$98.46. Visi tie pinigai skiriami Lietuvos našlaičiams. Antru atveju tos pačios Zigmā- čiuotės padinavo da dvi lietuviš- kas dainas, o Makarevičiaus su- nus pagrajino ant piano ir smui- kos, Marė Dapkiūtė pasakė dekl- iamaciją. M. Dapkiutei iš publi- kos maža mergelė atnešė gyvų rožių bukieta. Vėl draugas Tiš- kinas aiškino A. L. T. Sandaros principus ir abelai politikos reikalus. Tuomi vakaras pasi- baigė.

Šį pavasarį Bristoliečiai labai sukruto darbuotis lietuviškos tautos labui, tik nežinia dėl ko- kios priežasties K. Norkaus pra- kalbų, kurios buvo kovo 26, bris- toliciečiai nė korespondencijos, nė aukotojų vardai da ir po šiai die- nai nėra paskelbę "Sandaraj". Todėl belaukiant ir šių prakab- bų korespondencija suvėlinta. Pabaigus vakarą mes norėjome duoti draug. Tiškinui \$10.00 už malonią jo prakalbą, bet paėm- čiau dalyvauti susirinkimuose, kad galėtume gerai viską pri- rengt, nes tai yra didelis darbas. Aš tikiu, kad kaip kitais metais, taip ir šimet turėsim kelis tūk- stančius žmonių pikniką.

J. Zubrickas.

CHICAGO, ILL.

Gerb. viengėnai lietuviai! Praeityje nekarta kreipėsi i mus įpatos iš užjurių, taipogi daug tokių turėjome čia Ameri- koje, kurie nelaimės ir neturto perblokti šaukėsi mūsų pagel- bos, mes jų balso išklausėm ir kai kuriuos gana gausiai aprupi- nome. Tarpe tų buvo mums neži- nomų asmenų ir neužsitarnavusių paramos, bet Amerikos lietuviai turtingi doleriais ir žmoniškais jausmais, visada pa- rėmė vargšus.

Siame momente, gerbiamieji, mes turime visai kas kito: mes turime Chicagoje vieną šeimyn- ką, kuri yra be jokio apvylimo reikalinga gausios paramos. Ta šeimyna yra pažįstama tūkstan- čiams Amerikos lietuvių, savo patrijotiškumu ir nenulstantiu darbu Tėvynei Lietuvai — tai yra Matas ir Marė Damijonai- čiai.

p. Damijonaičių šiandieninė istorija yra šitokia: p. M. Dami- jonaitienė apie dešimtis mėnesių gulė neapribuotam laikui per- blokšta vėžio liga. Kelis mėne- sius gulėjo ligoninėje, dabar ketvirtas mėnuo kambariuose. M. J. Damijonaitis kovo 5 d. pa- likęs moterį kambaryje, kuriame jiedu guveno, skubinosi dar- ban, pirmąjį strikarį griebdamas važiuoti, budamas nusilp- nintas iš ruzėsčio, ir moters li- gonės aimanavimu, nelaimė ne- pasisekimo perbloškė jį ant gat- vės. Ambulansas nugabeno i li- goninę, kur gydytojai atrado nulaužtą koją. Jus, gerb. su- prantat, ką gydytojai padarė: ogi apliejo cementu abi koji iki krutinės ir paguldė jį ant nuga- ros trims mėnesiams. Reikia įsi- vaizdinti tą inkviziciją, kurią Damijonaitis dabar kenčia.

Mes, kurie lankom jį, ma- tome jo dvasios nenulstantį tvir- tumą. Bet patyrėme, kad jo tur-

tas visai pailso. Kaip žinome, Damijonaitis niekada turėtų ne- turėjo, o dabar ta baisi nelaimė jo šeimynoje atėmė paskutinį sutaupyta skatiką. Mes, artimie- ji draugai, sudėjome keletą de- setų dolerių, o šiandien kreipia- mės i jus, nevien kaip prakil- nius tautiečius, gerus draugus Damijonaičių, bet vardan žmo- niškumo, tamstos paremsitę tą prakilnų pagalbos darbą, savo nuoširdžia auka, už kurią mes ir Damijonaičiai tariame Tamstai gilia padėką.

A. L. T. Sandaros 25-ta kuopa, Chicago, Ill.

A. L. Lukas, pirm.

Kl. Vilkas, rašt.

P. S. Aukas siųskite sekānčiu antrašų:

Stasys Valančius, Universal State Bank, N. W. Corn. So. Halsted and 33-rd St., Chicago, Ill. Ligoninės antrašas: M. J. Damijonaitis, Ward 34, Bed 84, Cook County Hospital, Chicago, Ill.

WORCESTER, MASS.

Sandariečiai daug pasidarda- vo, ir suteikė paramos vienmin- čiams Lietuvoje, nuįsjudami virš \$60.00 i Politinį Izdą. Reikia pripažinti, kad nevisi Sandarie- čiai supranta savo užduotį: ne- va tai mėnesines duokles užsi- moka, o jau daugiau tai kam! nei i susirinkimus lankosi, nei i Sandaros parengimus. Pavyz- džiui, buvo surengtas išleistu- vių vakarėlis labai veikliams na- riams P. Steponkui ir S. Kuliui, bet atsilankė ne visi nariai atsi- sveikinti. Toliau Sandariečiai veikia gerai, gegužės 13 d. lai- kytame susirinkime, apkalbėjus bėgančius reikalus, nutarta tu- rėti išvažiavimas birželio 3 d. Dabar pavesta veikiančiai komi- sijai.

Kviečiami nauji nariai ateiti prigrasąyti prie A. L. T. Sanda- ros 16 kuopos. Susirinkimus laikoma po No. 12½ Millbury gatvės, antros lubos. Kvieslys.

PITTSBURGH, PA.

Susirinkimas.
 A. L. T. Sandaros 36 kuopos mėnesinis susirinkimas bus pir- ma nedėldienį, birželio (June) 3 d. L. M. D. name, 7:30 val. vakare. Praeitą susirinkimą nu- tarta, kad visiems, kurių mokes- tis užsilvilkus, išsiuntinėt at- virutes, idant užsimokėtų už "Sandarą," nes negalima savo organizacijai daryt skriaudos. Taigi, gerbiami nariai, visi, ku- rие, gausite paragimus, steng- kitės tuo užsimokėti: arba pa- tyti ateiti i susirinkimą arba iđuot per savo draugus birželio 3 d. L. M. D. svetainėje, nes šis paraginimas bus paskutinis. To- dėl, jei "Sandara" nustos jus lankius, tai žinokit, kokia prie- žastis. Taipgi yra gana svarbių pranešimų iš Centro, todėl ma- lonėkite kositailingiausia daly- vaut susirinkime.

Fin. rašt. J. Virbiekas.
 149 Moultrie St.

WILKES BARRE, PA.

A. L. T. Sandaros 55-ta kuopa laikys mėnesinį suirinkimą bir- želio 5 d. paprastoje vietoje. Draugai! malonėkite i susirinki- nes yra rengiama išvažiavimas ant šviežio oro vasaros laike.

K. Demikis.

Politinio Izdo Reikalai

POLITINIO IZDO KOMITETAS.

ADV. S. KODIS, pirmininkas,
 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

L. GAIZAITĖ, sek.

3990 Ellis Ave., Chicago, Ill.

A. IVASKEVICIUS, izd.

361 Broadway, So. Boston, Mass.

Vice-pirmininkai:

K. VILKAS,
 656 W. 47-th St., Chicago, Ill.

A. ŽUKAS,
 652 E. 102 St., Cleveland, Ohio.

A. KURELAITIS,
 834 Hollins St., Baltimore, Md.

J. AMBRAZIEJUS,
 163 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jei dar nepasūtėte, tai pa- siųsk savo auką i Politinį Izdą.

Laiškas iš Lietuvos.

Ringeliškė, bal. 15, 1923 m.
 J. Večkiai, 8 Silver St.,
 Haverhill, Mass.

Gerbiamas drauge!

Dovanok man, kad taip ilgai nerašiau tau laiškėlio, nes turiu tau pasakyti, kad laiko buvo sto- ka, gal tam ir nepatikėsi, vienok iš mano šio raštėlio galėsi su- past ir spėt, kad ištikrųjų gal taip yra. Kaip tamstai yra žino- ma, kad mes gyvename arti len- kų rubežiaus taip vadinamo "neutralėj juostoj" gyvenom laisvi, niekam nepriklausomi, ir neturėjome jokios valdžios, kuri mus prižiūrėtų ir mūsų reikalus aprūpintų. Nors išrodė, kad mes priklausom Lietuvos valstybei, vienok Lietuvos valdžia, pildy- dama alijantų (arba santarvės) įsakymus, nesikišo i neutralės juostos gyventojų reikalus, ne- darė jokios administratyvės tvarkoš ir tokiu būdu buvom palikti Dievo valiai. Jeigu butu- mem išgalėjė, tai galima buvo pastatyti savo atskirą valdžią, o gal net ir savo karalių, bet kad mes esame silpni ir maža teturė- dami spēkų, to padaryt negalė- jom, tai mus kas norėjo, tas skriaudė, o užtarimo iš niekur nėra. Pasinaudodami ta neutra- lės juostos laisve, pereitais me- tais pavasario laiku, Varviškės kaime, Kapčiamiesčio valsčiaus susitvėrė nauja valdžia po var- du: "Zbroina sila ržond Varviš- ki." Vadovaujant dvarininkams Morauskui ir Gurskiui, Moraus- kas yra 14 dvarų savininkas, ku- rio dalis dvarų yra Lietuvos ter- ritorijoje. Gurskas taip pat yra kelių dvarų ir vienos dirbtuvės krakmolo savininkas, kurie gau- dami iš lenkų visokios rūšies ir kiek tik reikia ginklų, prikalbi- ne prie savės visokios rūšies palaidunų žmonių, pradėjo už- puldinėti ant kaimų ir grobt ra- mių gyventojų turta. Pradėjus jiems užpuldinėti kaimus ir ne- šutinkant niekur jokio pasiprie- šinimo jiems plėšimo darbas la- bai sekėsi, dėlto jų banda pradė- jo smarkiai didėt ir pastaruoju laiku siekė jau arti 400 žmonių, turint tokią jėgą pradėjo užpul- dinėti ir stovinčias Lietuvos ka- riuomenės sargybas ir tapo nu- žudyta keliolika kareivių. Dėl to- kios padėties sujudo visi pa- frontės gyventojai kreipėsi prie valdžios pagalbos, valdžia pa- gelbą atsakė, tada gyventojai griebėsi ginklo ir pradėjo patys gintis nuo užpuoliku, ir pirmą smugį plėšikai gavo po Smulš- kės kaimu, kuomet nužudė kelio- liką kareivių, tuomet ir valdžia griebėsi prie reikalo, davė žmo- nės pakankamai ginklų ir štai 22 dieną kovo mėn. surengė ir davė jiems galutiną smugį, išde- gidami jį beveinę Varviškės kaimą ir išvaikė iš kitų vietų, kaip iš Bugiedos ir šventojans- ko. Banditų veikimas buvo bai- sus, nes užpuolė ant kauno ne- žiurėdavo nieko, nei seno nei jauno nei moteries nei senos bo- bos visus lygiai mušdavo iki pu- sei mirties, daugeli žmonių su- šaudė arba ir taip nukankinda- vo, kai kuriuos jau negyvus ir tai subadydavo durtuvais arba peil- liais. Apiplėšė visus parubežės gyventojus pradendant nuo Liš- kevos ir einant iki vokiečių ru- bežiaus, gal neliko nei vieno kai- mo kad nebūtų apiplėštas, tik- tai mūsų ir Gailiunu kaimai liko dar neišplėšti.

Štai mielas drauge koks mūsų gyvenimas, kas galėjo tikėtis, kad reikės mesti visi darbai, o imt rankon šautuvais ir budėt sargyboje tiek dieną, tiek naktį, per ištisą žiemą, paskutiniaiis laikais reikėjo slėptis su gyvu- liais ir kitais daiktiais tolimes- niuose kaimuose. Ar aš galėjau tikėtis, kad prisėis imti šautu- vą ir vesti žmones i mūsų! Štai kur mano visas laikas nuėjo, per

lai negalėjau nė tau parašyti laiškėlio. Po nugalėjimui Var- viškėnų ir mes lengviau atsik- kvėpėm ir bisij pasilsėjom ir da- bar ramiau pradėdam dirbt savo laukus.

Žiema buvo lengva, bet pavā- saris sunkus, sniegas nutirpo seniai, bet šaltis laikosi iki šio- liai ir ant laukų darbai susitrug- dė.

Lenkams pripažinus Vilnių tai ir jie užsiganėdinę sėdi ra- miau ir nesiundo plėšikų ant mus.

Ateinantį mėnesį 12 ir 13 dd. įvyks naujo Seimo rinkimai, ne- žinia kas šiom tarpu laimės, bet spėjama dar, kad krikščio- nys demokratai, nes šiom tarpu labai pasklydo agitacija po bažnyčias, kunigai grășina net išpažinties nepriimt, kurie bal- suos už kairiųjų partijas.

Dabar pasakysiu biski apie save. Mielas Joneli, kaip jau kartą tau rašiau, kad čionai man darosi vis nuobodėsnis gy- venimas, bet dabar jau visai šis gyvenimas įkirėjo, ir nuolat vis tik mislino, kad mest viską čio- nai ir lėkt ten, kur akys žmogų veda. Supranti, kuris žmogus svieto nepažįsta, tai jam rodo- si, kad taip ir reikia, bet man tai jau to perdaug. Ir jeigu laikas nepagerės, tai vieną gražią die- ną, rudeniop, galėšime ypatingai pasikalbėt.

Ukininkams dabar Lietuvoje yra blogas gyvenimas, kadangi jėvai ir kiti valgomieji daiktai yra labai pigūs, rugių pudui 3½ lito, miežių 3 litai, aviųž 4 litai, bulvių 60 centų pud. ir taip nela- bai kas perka, nuvažiaus ant turgaus reikia eiti įieskoti pir- kečo, kad nupirktu, daugeliui prisieina vežti jėvai namo, ir pa- čiam be litų buti. Krautuvėse-gi viskas brangu: geležies sv. nuo 50 iki 80 centų, gelumbės pa- prastos aršiniui nuo 6 iki 20 litų, geresnė brangesnė, darbininkas brangu ir visur žmonės aim- nuoja dėl stokos litų. Jėvų ir gy- vulių žmonės turi, bet nēr kur dėt, todėl ir blogas yra gyveni- mas. Visi amerikona neišdinais atgal i Ameriką, nes čionai uki- ninkaut jiems yra sunku. Tarp valdžios sutikimo gero nėra, nes visos partijos pešasi tarp savės, o darbo dirbt nėra laiko. Laikai gal pagerės, kuomet Europoje laikas nusiramins. Kitaip dar vis bus skurdas. Laimingas, Jonut, esi, kad neparvažiavai, nēr ir tau butų prisiėję tie vargai kę- sti, ir vėl reikėję but važiuoti i Amerika.

Šiuomi tarpu bus viskas vė- liau parašysiu daugiau. Siunciu mano širdingus linkėjimus tau ir tavo vietai šeimynai ir visiems mano pažįstamiems draugams.

Su pagarba J. B. . . . .
 Prisiunciu nuorašą rezoliuci- jos, kurią išnešėm dėl banditų plėšimo:
 Mes, Liškevos valsčiaus gy- ventojai, susirinkę kovo mėn. 11 d., 1923 m. skaičiuje ap- 3000 žmonių, apsvarstė šių die- nų neutralės juostos gyventojų padėtį išnešėm sekāncią rezo- liuciją:

Kadangi Lenkų valdžia orga- nizuoja ir apginkluoja bandas žmonių, kurios yra siunčiamos i neutralėj juostą lietuvių pusėje apylinkėje Varviškės, dėl api- plėšimo ir žudymo ramių ne ginkluotų gyventojų. Kadangi apiplėšimai ir žudymai jau yra vykdomi po visą neutralė juostą buvusią Suvalkų rėdyboje. Pas- kutiniai apiplėšimai ir žudymai įvyko: užpuolimas ant Liškevos bažnyčios, kur meste apie 20 granatų. Liškevos m. Baltašiš- kės, Mizarų, Dzdrasalio, Dulgi- ninkų, Kmielevos, Valančiųnų, Dziržų, Lipliunų ir daug kitų kaimų, kuriuose tapo nužudyta 8 žmonės, su nužudytais elgtasi

labai pasibaisėtina, nes lavonai suaduoti baigiausiai, sužeistų yra kelios dešimtys, iš kurių daugelis nustojo sveikatos vi- sam gyvenimui. Plėšimai vykdo- mi tokiu tvarka: užpuola ant miegančių žmonių, meta grana- tas per langus, tokiu būdu žudo ir žeidžia žmones. Likusius su- muša šautuvais, paiminėja pini- gus, drabužius, arklis, karves ir jėvus — iki paskutinio, dėlto gyventojams grășia dar didesnis pavojus — bado šmėkia, kuomet atėjus pavasarui gyventojai ne- turės kuom apsėt ir apdirbt lau- ku. Tokie žiaurūs apsiėjimai su ramiais gyventojais nėra randa- mi ne istorijoje barbarų gady- nės.

Šiuomi kreipiamės i visą civi- lizuotą pasaulį, ypač i santarvės valstybes, prašome padaryt savo įtaką i lenkų valdžią, kad ji su- laikytų tą plėkų bandas nuo plėšimo ir žudymo ramių gy- ventojus, nes kitaip gali pri- trukti kantrybės gyventojams, kurie griebis ginklo jėgos, kad apsigynus nuo užpuoliku, iš ko gali kilti dar baigesnis gyvento- jų žudynės, ir nieks negali užtik- rint neliečiamybės turto ir gy- vastybės lenkų gyvenančių Lietu- vos teritorijoje, ypač tų lenkų, kurių vaikai ar kiti šeimos na- riai randasi lenkų pusėje, o gal ir tose pačiose plėšikų bandose. Kad išvengus tų visų nemalonu- mių, dar kartą prašome didžiųjų santarvės valstybių, vardan tei- sybės ir žmoniškumo, padaryt savo įtaką i lenkų valdžią, kad tokie negeistini darbai butų su- stabdyti.

Ši rezolucija pasiųsta užsie- nių reikalų ministeriui, ir plie- čių apsaugos departamentui ir spaudai.

Varde višo susirinkimo pasi- rašo išrinktieji:
 J. Balčius, J. Žekas, V. Bal- čius, P. Lukasavičius ir Vl. Bal- čius.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PRANEŠIMAS.

Atstovybėn kartais kreipiasi asmenis, pasiskųsdami, kad jų siųstieji Lietuvon pašto siuntini- niai nėra pasiekę adresatų ir prašo tuos atsitikimus ištirti.

Atstovybė yra tuo reikalu su- sinešusi su Lietuvos Pašto Val- dyba, kuri prašo paskelbtį žė- mniau išdėstyta žuvusių siuntinių pajieskojimo tvarka.

Kadangi pašto siuntiniams iš Amerikos Lietuvon tenka pereiti didelę kelionę, todėl, kad ištys- rus, kur siuntinys yra žuvęs ir, kad suradus to žuvimo kaltininką, reikia sekti visą siuntinio kelionę, pradendant nuo jo atida- vimo paštan. Tokj sekimą daro sutartinai Lietuvos ir Amerikos pašto Valdybos.

Todėl, kaip tik gausite žinių, kad jūsų siūstas Lietuvon siunt- tinys nėra pasiekęs to asmens, kurio adresą ant siuntinio buvo- te uždėję, tuojau kreipkitės nē kur kitur, bet i tą pačią pašto įstaigą, kuriai buvute padavę savo siuntinį siūsti.

Kartu su tuo paduokite tai pašto įstaigai:

1) Pareiškima (jie gaunami pašte), kad siuntinys adresato nebuvo gautas,
 2) Tame pareiškime reikia įrašyti siuntinio numerį, kada jis buvo iđuotas persiuntimui (metai, mėnuo ir diena), ir kam jįsai buvo siūstas (koks ant jo buvo uždėtas adresas).
 3) Prie pareiškimo pridėti gautąjį iš pašto, paduodant savo siuntinį, kvitą, arba to kvito nuorašą.

Tokj pareiškimą Amerikos paštas pasiųs pakeliui siuntinio sekimo ir tuomet tik bus galima susekti, kur siuntinys buvo žu- vęs, arba, jei jįsai adresatui at- ėjo sunaikintas ar išplėstas — tai susekti, kas to yra kaltinin- kas.

V. Černeckis,
 Lietuvos Atstovas.

Lenkų Pinklės

BOČIŲ ATMINTOJAS.

Meilės Atbalsiai

(Pabaiga)

Isakymą gavome pavakaryje, kad per dvi valandis prisiruosti ir išvykti į miestelį, kur rasime kitas kuopas mūsų batalijono ir žygiuosime kartu. Dvi valandis visai trumpas laikas ir skubėjo vadai, nuimti baro sargybas, sutvarkyti kuopos turtą. Praėjo dvi valandis ir jau pėsčintinkų kuopa žygiavo keliu, jos dainos balsai skrido per lauką. Man kažko darėsi neramu, aš su savo būriu neskubėjau ir vis ko tai laukiau ir dairiaus. Draugams pastebėjus, kad jau kuopa eina, atsakydavau, kad mes tiesiai takais eidami juos pavyksime ir išžygiavimą trukdžiau, kad kaip nors kiek užsitęstų ilgiau, kad spėtų pareitu nuo darbo — iš laukų dirbusioji mano gražuolė, Jiebutė. Po piet jai išsėisanti ir darbą nieko apie išvykimą negirdėjosi, o čia parvykusių neramus. Sunku man buvo persiskirti su tuo kaimu, kur palieku ją, nuo rusų fronto grįžti gyvas nebėsitikėjau ir maniau, kad žūsiu. Nors nesiskubinau išvykti ir tęsiau tą, bet pasirodė veltui, dar vakaro nebuvo ir ji negrįžo. Matau, kad nesulauksiu, o jau kuopa, prie kurios mes kulkosvaidininkai buvome priskirti, jau toli nuėjo ir tik girdėjosi jų tolima daina ir, paskiau, ji visai nebesigirdėjo. Liko man sunku ir liudna, nei atsiveikinti nėra galimybės. Pasirėmiau ant tvoros jos rutų darželio, pasiūžėjau ir ją, nusiskynia viena iš gėlių ir jau maniau žygiuoti, bet dar koki tai nematoma įjega mane sulaukė. Paliepiu gurguolei su kulkosvaidžiais ir kairiaisiais kareiviais vykty, su puse kareivių dar likauti, nes takais lengvai galėsime pavyti. Nerimau ir dar vis laukiau, laukiau labai... Bučiau bėgęs į laukus prie dirbančios jos, bet laukas buvo labai toli ir antra, gerai nežinojau, kur jis yra ir būtų tekę ilgai įjėskoti. Gurguolė su kolkosvaidžiais kaskartą nuo mus tolinosi, o mano laukimas ėjo veltui. Paliepiu likusiems kareiviams takais žygiuoti, palengva iš užpakalio sekiau aš, liudnas, nuleidęs galvą ir užsimastęs. Kankinausi ir neradau ramumo. Kareiviai eidami pirmu juokavo ir kas dėjosi manyje nepastebėjo ir negalėjo suprasti, dėlko taip traukiu tą išvykimą. Ėjau visų užpakalyje tik tam, kad nepastebėtų mano vidaus skausmo. Tankiai atsižvelgdavau į užpakalį, bet jos grįžtant nesimatė. Perlipęs per tvorą radausi lauke ir ėjome išsiplė grandinėje taku. Atsisukau, sustojau, pažvelgiau į tą grįžtintą, kur gyvenama manosios gražuolės, norėjau ją dar nors kartą pamatyti, bet lengva, malonu ir linksmu vykty į kitą frontą gavus su ja atsiveikinti, terti jai žodžius, ką jauti savyje ir paprašyti, kad ji neužmirštų laukų tavę ir pasakius paskutinį "suei!" tvirtai prie savo krutinės priglausti ir pasaktyti tvirtai "myliu iki tamsiamajam kapui!" Tuokart man būtų likę lengviau, dabar darėsi sunku... bet jį... gražuolė nuo darbo dar negrįžo ir jos nesimatė. Tolinosi nuo mus kaimas, jau tuo dings jis nuo mus ir mano krutinė sunkiai alsavo, kilnojosi. Kareiviai uždainavo, aš į juos įsiklausiau, bet dainoje ramumo neradau, jis tik buvo aname kaime, kuris jau dingo iš akių.

Rusų fronte išbuvo laimingai pusantro mėnesio ir lenkams pradėjus bremždėti rudenį vėl pargrįžome į tą patį frontą. Manysie pasirodė džiaugsmas, tikėjaisi vėl susėiti Jiebutę ir gėreties jos akucių grožė, bet veltui mano džiaugsmas. Nuskyrė mane visai į kitą pusę, nuo Jiebutės apie 40 verstų. Nueiti nebuvo galimybės, nes visą laiką prabuvau pirmoje apkasų linijoje ir negalėjau atsitraukti iš apkasų. Spalio 11 d. išvykome į žemaitiją prieš bermontininkus ir mano viltis veikiai su ja pasimatyti dingo, visai pasikalbėjimas laiškučiais.

Praėjus netoli metų, nustojau gauti nuo jos laiškučių ir nors keletą jų parašiau, bet buvo veltui. Maniau, gal jai kas perima, kadangi paskutinijame laiške prašė, kad rašytiau jai laišką ant motinos vardo, ji perims, nes kitaip, ant jos vardo išima iš pašto pažįstamieji bernai ir perskaitė sunaikina, neperduoda. Rašiau ir ant motinos vardo ir vėl ant jos, bet atsakymo negavau. Pradėjau abejoti ir visai mąstyti, kokios galėtų buti kliutis ir tik tą susiekiau vėliau.

1920 m. liepos m. 13 d., kuomet lenkams traukiantis nuo rusų, mes žygiavome pirmyn į Vilnių, Kaišedoryse susitikau jos broliuką. Jis mane pirmiausia pažinęs prakalbino. Man norėjosi skubiai klausyti apie jo sesutę, Jiebutę, bet nenorėdamas parodyti tą, kas slepiasi, neskubėjau ir laukiau, gal jis pirmu man ją pasakys. Išėjus kalbai pranešė, kad šią savaitę pasakė daro vestuves su vienu iš artimojo kaimo berniuku. Tai žinia mane trenkė lyg perkunu ir valandelei nutilau, neturėjau jokio atsakymo, tik po valandelei pradėjau daugiau klausinėti. Papasakojau man, kad ji išvykus mums, kažko likusi tokia nerami, liudna, tankiai žiūrėdavo pro langą, darželyje atsisėdęs pas gėles užsimastydavo ir visur galima buvo pastebėti, kad ji yra įsimylėjusi į ką. Laiškus nuo kažko gaudavo, paskui eidavo ant motinos vardo, bet jų, apart jos, niekas nematė ir

ir slėpė. Atsitikus jai už vieno berniuko tekėti iškart gynėsi ir nenorėjo, bet motina matydama, kad ji yra suvilijota privertė butinai išėiti už to vyro ir ji nors verkdam ir neturėdama prie jo patraukimui, sutiko. Jos brolis spėjo, ar nebus iš mūsų kas ją suviliojęs, bet ar jis suprato tame mano kalbė, nežinau. Man jos darėsi gaila ir savyje jutau irgi neramumą. Ji priversta... prieš savo norą turi eiti už kito. Jei bučiau turėjęs laiko tikrai bučiau metęs viską ir bėgęs prie jos, kadangi tik 17 verstų teskyrė mane nuo jos, bet tarnybos pareigos neleidė ir turėjau tuo siekti atsidžėti. Nužygiavau link Vilniaus ir mintyse ji vis man stovėjo, ypač nerimau tą dieną, kuomet sakyta buvo, kad tą dieną bus jos vestuvės. Tų pačių metų spalio mėn. kuomet traukėmės nuo lenkų nustoję savosios sostinės Vilniaus, kuomet širdyje virė skausmas dėl nustojom savo šalies širdies praėjau pro šitą kaimą tik per kelius verstus, bet turėdamas sužeistą širdį vienu dalyku, bijojau ją sužeisti antru, nes dvi gilios žaizdos gal but likusios nebepernešamos. Bučiau palei naują žaizdą atnaujinęs senąją, o antru ir jai tą patį ir gal but jai ir aš likę nelaimingais — likimo nuskriaustais.

6. Atbalsis smarkiai pasibeldęs į mano širdies gelmę. Barbutė.

Augume viename miestelyje su viena mergaite, Barbutė. Iš pat pradžių nieko nesijautėme, apart draugiškumo, kaimyniškumo. Prieš pat karą jai išvykus į miestą susirašinėjomė meiliškai. Kara sutrukė ir likimo buvome išstremti į svetimą šalį. Tik susitikom po 8 m. nesimatymo.

Buvau paleistas iš fronto atostogoms — Velykų šventėms ir trečią dieną švenčių grįžau atgal į frontą. Pusei valandos pasivėlavau pributi į stotį ir traukinys buvo išsėjęs, turėjau likti iki rytui. Skaičiau sau už nelaimę pasivėluoti ir buvo negarbė, bet priežodis savo, kad nėra gero be blogo, taip ir šičia man. Pavėlavęs turėjau progos susitikyti su seniai matytais pažįstamais.

Prieš vakarą susitikau su vieju draugu, neilga trukus ir su kitu. Kalboje pastarasis susekęs, kad man prisieina naktviti pakvietė mane pas save. Atsisveikinęs su pirmuoju, pas kurį prižadėjau ateiti 10 val. (22 val.) nuėjau pas šį butan. Švenčiom buvo parvažiavęs jo sesutė, kurioji kitame apskrityje mokytojavo. Įėjęs į kiemą pamaciau ją su motina piasantnėjam malkas. Ji mus įeinančių nepastebėjo ir draugas palikęs mane vieną kambaryje išėjo pakviesti jų. Sėdint išgirdau už sienos Barbutės linksmy balsą ir padėkojimą už piuklą. Už sienos gyveno kiti žmonės ir ji buvo nuo jų pasiskolinus. Jai išėjus gyvenantieji žmonės savytarpyje pradėjo įgi girti, kad, girdi, apšviestas žmogus visad buna malonesniu, linksmesniu ir be puikumo, netaip kaip kokie išgamos gavę kiek geresnę vietą tuojau nosį riečia į viršū. Po langaus išgirdau einančios Barbutės dainos žodžius ir ji artinosi palei duris. Manyje sujudo širdis ir smarkiai ji pradėjo plakti. Pro duris išlengvo įėjo ji ir mes susitikome linksmai. Ji pamaciaus mane sėdintį su šinelu paprašė nusisiasiti ir norėjo padėt, bet stengiausi patsai kuogreičiausiai nusisiasiti ir neilgai trukus linksmai kalbėjome. Laikas ėjo labai sparčiai ir nejutau kaip atėjo 10 val. žadėtoji nueiti pas pirmąjį draugą, bet Barbutės paprašymas naktviti pas ją, sulaukė ir pirmajam likausi melangu.

Dražus ir meilus merginos budas mane vilioja, ypač jei ją esu pažinęs seniau ir čia pajutau smarkų atbalsio pasibeldimą širdies gelmėn ir rytą vykdamas gelžkeliu visą kelį galvojau apie ją ir negalėjau išmesti iš savo minties. Pargrįžus net savaitės laiką nevyko darbas ir vis svajojau apie ją. Griebiaus rašyti, jis nesisekė; dirbant klydau, išeidavau vienas pasivaikščioti ji... jos balsas ir žvilgsnis man girdžiamas, matomas. Ir ilgai ji man stovėjo kolei užmiršau.

BAIGIANT.

Ir geriausios mano gyvenimo dienos praėjo nepajusios... linksmausias laikas praslino veltui, žvangant ginklams, matant prieš save vien karo šmėklą. Pažvelgęs savo praeitin nežinau, ar aš mylėjau, ar tik žaidžiau su meile, o gal tik ją svajojau, jos įjėskojau. Tik pajusdavau savyje meilės spindulį tuojau jis dingdavo ir vėl likdavau vienas tamsoje, klaidžiojantis tarp neišeinamų dykynių ir lyg regis paklysdavau juose, nustodavau rasti išėjus kelią, bet žiurėk vėl kur tolumoje pamatai spindulėlį šviesos, išsiūri į jį, jis tave sužavėja ir vilioja prie savęs. Jį seki, neatsitrauki nuo jo, kolei užėina siausti koki audra, kuri paklaidina tave neišeinamose dykynėse ir išblaško tą siekiamą spindulėlį ir tu lieki vėl vienas.

Pažvelgęs savo praeitin nežinau, ar aš mylėjau, ar tik žaidžiau su meile, o gal tik apie ją svajojau... jos įjėskojau. Ateitis pasakys. Kuomet nusiblavivs užtemusi padangė ir pamatysiu tikrąją šviesą, kurios įjėskau ir kuri kartu užžavėjęs daugiau nuo savęs nepaleis ir neleis klaidžiojoti dykumose tarp plėšriųjų žvėrių, kurie tavė tyko, kad išplėšus iš tavęs dorą, meilę, žmogaus vardą ir idėją.

Birželio 10 d., 1922 m. Veikiančioji Kariuomenė. (Surinkau iš neužmirštamą draugo, a. a. Stasio Gedminakio, dienyno, pridėdamas įžangą ir tt. B. Atjias.)

Kad mes turėtume ramius kaimynius, — ne grobikus lenkus, bet kurią kitą tautą, — mes buvome seniai jau taip susitvarkę, ekonominiai ir kultūriniai taip pakilę, kad kitos tautos mums būtų pavydėje. Bet dabar visos mūsų pajegos eina tik tam, kad atremtume begėdiškus lenkų pasikėsinimus išplėsti mūsų nepriklausomybę.

Lenkai nesiliauja svajoję užgrėbti Lietuvą, tik jieško budo, kaip tas užgrėbimas įvykinti. Neseniai, mūsų gerai patikrintomis žiniomis, Varšavos seimo užsienio komisijos nariams dalyvaujant, buvo lenkų vyriausybės tuo reikalu didelis pasitarimas. Lietuvos užgrobito priemonės ten buvo nuodugnai ir plačiai svarstomos. Dėndros to pasitarimo išvados buvo tokios:

Lenkam dabar esą labai palankios aplinkybės vykinti Lietuvos užgrobito planą, nes iš pusės vakarų valstybių pasipriešinimo savo sumanymams jie negali turėti. Anglijai dabar esą išimtinai užimti derybomis su turkais ir abelai Rytų klausimu; jie neturį nei noro, nei reikalo kištis į Lietuvos—lenkų ginčus. Prancūzija, įklampusi į Ruro kraštą, nežino kaip išbristi iš konflikto su vokiečiais ir kovoje su pastaraisiais pati reikalaujanti lenkų pagalbos, ir dėlto priešintis lenkų sumanymams negalėtų ir nepanorėtų. Tokiu budu dabar esąs patogiausias laikas priversti Lietuvą pasiduoti, bet tam reikią surasti tinkamos priemonės. Lenkai galėtų okupuoti Lietuvą ir prijungti prie Lenkijos, galėtų, okupavę, patatyti ten iš palankių sau žmonių valdžią ir, sudarę Lenkijai reikalingą sutartį, pasitraukti atgal, ar, pagaliau, okupuoti svarbiausias vietas ir miestus ir laikyti juos savo rankose, kol Lietuvos valdžia negutiks priimti visų jai iš lenkų puses pastatytų sąlygų. Bet kad įgyvendinus vieną šitų sumanymų, tektų pavartoti ginkluotos įjegos, tai reikią paskelbti Lietuvai karą, nes be pasipriešini-

mo lietuviai neįsileis lenkų į savo kraštą, o jų atsparumo stiprumą žemai vertinti netenką. Laike neutralės juostos užėmimo lietuviai parodę tiek įirtiniai taip pakilę, kad kitos tautos mums būtų pavydėje. Bet dabar visos mūsų pajegos eina tik tam, kad atremtume begėdiškus lenkų pasikėsinimus išplėsti mūsų nepriklausomybę.

Lenkam dabar esą labai palankios aplinkybės vykinti Lietuvos užgrobito planą, nes iš pusės vakarų valstybių pasipriešinimo savo sumanymams jie negali turėti. Anglijai dabar esą išimtinai užimti derybomis su turkais ir abelai Rytų klausimu; jie neturį nei noro, nei reikalo kištis į Lietuvos—lenkų ginčus. Prancūzija, įklampusi į Ruro kraštą, nežino kaip išbristi iš konflikto su vokiečiais ir kovoje su pastaraisiais pati reikalaujanti lenkų pagalbos, ir dėlto priešintis lenkų sumanymams negalėtų ir nepanorėtų. Tokiu budu dabar esąs patogiausias laikas priversti Lietuvą pasiduoti, bet tam reikią surasti tinkamos priemonės. Lenkai galėtų okupuoti Lietuvą ir prijungti prie Lenkijos, galėtų, okupavę, patatyti ten iš palankių sau žmonių valdžią ir, sudarę Lenkijai reikalingą sutartį, pasitraukti atgal, ar, pagaliau, okupuoti svarbiausias vietas ir miestus ir laikyti juos savo rankose, kol Lietuvos valdžia negutiks priimti visų jai iš lenkų puses pastatytų sąlygų. Bet kad įgyvendinus vieną šitų sumanymų, tektų pavartoti ginkluotos įjegos, tai reikią paskelbti Lietuvai karą, nes be pasipriešini-

mo lietuviai neįsileis lenkų į savo kraštą, o jų atsparumo stiprumą žemai vertinti netenką. Laike neutralės juostos užėmimo lietuviai parodę tiek įirtiniai taip pakilę, kad kitos tautos mums būtų pavydėje. Bet dabar visos mūsų pajegos eina tik tam, kad atremtume begėdiškus lenkų pasikėsinimus išplėsti mūsų nepriklausomybę.

Išmetinėjimas

Gražioji gamta, mūsų matute!
Kamgi man leidai gimti beturte?
Kamgi neleidai mokslo pasiekti,
Kad žmones šviesti, kitiems padėti?

Kamgi man leidai varge užgimti?
Ir nuolat sunkiai fiziskai dirbti?
Ir taip komuoji nuolat bėgaikto,
Jausmams išsireikšt neduodi laiko...

Jeigu aš bučiau gimus turtinga,
O, kaip tai bučiau labai laiminga,
Nes šiandien mokslą tikrai turėčiau,
O, kiek tai gero nuveikt galėčiau!

Aš, apsidengus šarvais kantrybės,
Eičiau į žmones naikint tamsybes.
Ir drąsiai skleisčiau ten mokslą, šviesą,
Kol nugalėčiau ir patį biesą.

Minias išvesčiau iš tamsos urvo,
Ir apvalyčiau nuo viso purvo,
Jas išmokyčiau gerbt gerus darbus,
Bet nelenkt galvas prieš kieno skarbū.
Jų širdin diegčiau vien žmoniškumą,
Raučiau, naikinę barbariškumą,
Privesčiau dručiai mylėt teisybę,
Ir kuoąstriausiai pasmerkt suktybę.

Ant saumylobės pančius už dėjiau,
Ir toliai smagčiau, kol nugalėčiau.
Prieš pavydumą taipgi kovočiau,
Tol, kol iš šaknų neiškapočiau.

Taipgi priminčiau seną gadybę,
Ir išnokįčiau mylėt tėvynę.
Žadinčiau visuos meilę, brolybę,
Aiškinčiau moksle rasim lygybę.

Bet nesant jokia garsia panele,
O tik paprasta silpna mergele,
Mano troškimų niekas nežino,
Apart graudingo miško ošimo.

Jis, rodos, mane darban vilioja,
Spėka, kantrybę apdovanoja.
Bet daugel žmonių ir to pavydi.
Oi, kaip tai dručiai suspaudžia širdį.

J. P. K.—tė.

limis, o už savo pečių Lietuvoje turėtų dar labiau įirtusį priešą. Todėl prie pavergimo Lietuvos reikią eiti visai kitu keliu, naudotis kita taktika, tam reikalui nesigailėti pinigų ir pažadu. Reikią sueiti į artimesnius ryšius su kairiaisiais lenkais prijuočiančiais lietuviais, turinčiais įtekmės į lietuvių visuomenę, į politines partijas, į finansines sferas ir į valdžią.

Buvo numatyta eilė įtakingų mūsų partijose ir įstaigose asmenų, kurie, lenkų nuomone, gali buti šiam reikalui panaudoti.

Tie asmenų turį sudaryti Lietuvos veikėjų tarpe atitinkamą upą, skleisdami nuomonę, kad geriau susitaikinti geruoju su lenkais ir tenkintis tuo, ką dabar turi, negu rizikuoti buti sutriuškintais ir nužtoti viso. Be abejo, jie surasią daugelio bailesnių žmonių pritarimo, ypač finansininkų tarpe, kurie pasistengs sudaryti Lietuvos vyriausybę net tam tikrų finansinių sunkeučių. Tuo abejoti netenką, nes finansininkai nelinkę prie rizikų sumanymų, kurie galėtų pakentti jų kišeno reikalams.

Toliau, tie asmenų, pasinaudodami kiekviena proga, turėtų prirudinėti, kad Lietuvos finansinė padėtis greitai reikalauja iš mūsų valdžios sumažinti kariuomenę, kuri vis tiek naudos didelės Lietuvos, karui su lenkais atsitikus, nesuteikianti, geriau stiprinti vidutinę ekonominę padėtį, negu pusę valstybės pajamų aikvoti kariuomenės reikalams.

Tie žmonės turį visur ir prie kiekvienos progos įtikinti Lietuvos vyriausybę, kad šaulių organizacija yra pavojinga pačiai Lietuvai ir, kaip tokia, ji turi buti nuginkluota ir pagaliau visai paleista. Tas būtų labai naudinga Lenkijai dėliai sekančių priešasčių. Apie šaulių Sąjungą spiečiasi karščiausios galvos, kurios nustotų lygsvaros, pamatę, kad jų darbų ir pasiryžimo valdžia ne tik neįvertina, bet ėmė net persekioti; be abejo, tas labai į juos paveiktų, jie nusimintų ir visai gal nutoltų nuo krašto gynimo darbo; gali atsitikti dar geriau — šaulių karštos galvos gal reaguotų aktyviai į tokį valdžios parėdymą ir sukeltų vidutinę betvarkė ar net teroro ekscesus. Tas visa dar žymiau susilpnintų Lietuvą. Panaikinti šaulių Sąjungą svarbu esą ir todėl, kad ji viguomet labiausia stengiasi sudaryti pasipriešinimo upą.

Lenkų gaivalas, ypač tas, kuris yra valdiškose įstaigose, turį prisidėti prie to, kad Lietuvoje betvarkė nemažėtų, bet didėtų.

Šiems tikslams pasiekti nereikią gailėtis lėšų.

Taip susilpnintai Lietuvai, su pagalba Antantos valstybių, galima busią statyti reikalavimus susirišti su Lenkija tam tikrais artimaig ryšiais. Prie susidariusio šalyj ūpo, palankiems lenkams žmonėms lengva busią paversti savo kryptimi Lietuvos valdžią, kuri tikrai galėsianti pasakyti visai šaliai: "Ką padarysim! Pasipriešinti lenkų reikalavimams, kuriems dargi prijaučia Antanta, mes neturim įjėgų. Tenka nusileisti." Tuo budu Lietuva be karinės prievartos susirišianti kaip ir geru noru su Lenkija, o jau lenkų valdančiųjų sferų busianti užduotis, kad pasikui būtų galima Lietuvą sunaudoti sprendziamoje kovoje su rusais.

Toki tat lenkų sumanymai. Jei jie bus vykunami, tai mes turėsim reikalo su vidujiniu, baiesnesniu nei kaip išorinis, priešu. Galima jau laukti vykinimo šio lenkų sumanymo, ir, be abejo, teks tai patirti pirmoj eilėje šauliams ir mūsų kariuomenei. (Perspaudinta iš "Trito" No. 135, prašant A. L. T. Sandaros 25-tai kuopai, Chicago.

SANDARA

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South
Boston, Mass.

by the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA.

VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULASKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA

Savaitinis laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SANDAROS

Prenumerata turi būti apmokama
iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
tosi nuo dienos užsirašymo.

P pinigų geriausia siųsti Pašto Mo-
ney Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" " " " " " " " " " " " " \$2.75
" " " " " " " " " " " " " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second - Class Matter
January 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

Apžvalga.

RINKIMAI LIETUVOJE.

Liet. Informacijų Biuras pa-
duoda Eltos vėlesnę telegramą
su pataisymu žinių apie pasek-
mes rinkimų į Lietuvos Seimą.
Pataisymas mažas: Valstiečiai
Liaudininkai gavo 16 atstovų, gi
social-dem. — 8; pirmiau buvo
pranešta, kad valst. liaud. gavo
15, gi soc.-dem. 9 — reiškia, vi-
sas pataisymas tik toks, kad
liaudininkai gavo vienu atstovu
daugiau, nei kaip buvo paskelbta,
gi, soc.-dem. vienu mažiau. Kle-
rikalinės gi partijos gauna 40
atstovų, kaip ir pirmu kartu bu-
vo paskelbta, t. y. klerikalai tu-
rės absoliučią didžiumą Seime.
Naujasis pranešimas taip gi
paaiškina, kas tos "mažumos"
yra, kurios gavo 14 atstovų.
Pasirodo, kad mažumų bus se-
kantys atstovų skaitlius: žydų
5, lenkų 5, rusų 2, vokiečių 2.

LENKIJOS KABINETAS GRIUVO.

Iš Varšavos pranešama, kad
griuvo Sikorskio ministerių ka-
binetas. Balsuojant užsitikėjimo
klausimu, už Sikorskį balsavo
tik 117, prieš jį gi buvo 279 bal-
sai. Visos partijos buvo prie
Lenkijos vairo ir nė viena ilgiau
nepasilaiko, viena ministetija
griuvo po kitos pavaldžius
trumpą laiką. Neilgai buvo prie
valdžios ir Sikorskio viena iš at-
žagareiviškiausių ministerijų.
Ar neužvespataus Lenkijoje fa-
šizmas? Kad Italijoje pranašau-
jama žlugimas Mussolini su jo
visu fašizmu, taip atrodo, kad
brest nauja dirva fašizmui
Lenkijoje. Ir kaip gi kitaip Len-
kija galės valdytis, jei nesigri-
eibis "geležinės kumščios" ir
nė valdys šalies kariuomenės ir
prievartos keliu, kaip tai darė
Rusija carų laikais arba kaip
dabar daro bolševikų "diktatu-
ras" laikais? Juk Lenkija šian-
dien turi užgrobus daugiau žmo-
nių kitų tautų, nei kaip yra pa-
čių lenkų, tad ir iš savo Seimo
negalėjo sulaukyti svertimų
įplaukimo: šandie lenkų seime
yra daugiau ne-lenkų, nei kaip
lenkų.

WITOS DEDASI SU DVARPONIAMS.

Tad neįstabu, kad ukininkų
atstovų vadas Witos dedasi į
bioką su dvarponiais, kad tik
palaikyti valdžią lenkiškosios
mažumos rankose. Savo organe
"Piast'e" taip rašo:

"...Atėjo naujas Seimas.
Ir vėl tas pats. Vėl nėra di-
džiumos, vėl susiskaldymas.
Tiesa, dabartinė valdžia nei-
va susidarė didžiuma, į kurią
įėjo mažumų tautiškieji at-

stovai, bet turbūt kiekvienas
pripažįs, kad toji didžiuma iš-
tikrųjų dingo, kada pasirodė,
jog kokie jės mariai daro
suokalbuis prieš Lenkiją, ima
iš priešų pinigais, rengia gir-
kluotą sukilimą prieš pripa-
žintus rubežius, nors tas visas
jiems nekludėjo įieškoti viso-
kių patogumų ir nusileidimų.

Tas būtų labai juokinga, jei
nebutų liudna ir baisinga...
Yra taip pavojinga ir taip ne-
naturalu, kad tik Lenkija gali
ilgiau pakešti, nes kiekvienu
kita, save godojanti, valstija
nieko panašaus nedasileistų.

Paprastas protas ir parei-
gos liepia taip sutaisyti, kaip
yra visose šalyse, turinčiose
parlamentarinę valdžią, t. y.
sudaryti seimo didžiumą. Su-
prantama, čia gali kalbėti tik
apie lenkiškąją didžiumą, ku-
ri, duodama tvirtą pagėdė val-
džiai, prašalintų nepastovu-
mą, darantį nuolatinį neramu-
mą ir betvarkę."

Pasiteisinę, kad tokia grynai
lenkiškoji didžiuma neturėtų
skriausti kitų tautų, Witos to-
liau ogruoja:

"...Lenkų Tautinei Partijai
ir man asmeniniai būtų labai
pageidautina, kad visos len-
kiškosios partijos sudarytų
tą didžiumą."

Taigi pasirodo, kad jau dabar
lenkai savąja užgrobiška poli-
tika yra priėję prie to, kad jau
jų seimas negali nieko konstruk-
tyvio veikti, tik gintis nuo "sve-
tintaučių" jų "oiciznoje"! Sve-
tini, Lenkijos praryti, gaivalai
jau pradeda jai per šonus lysti,
ir mums ne vien tik akva tėmyti
į tai, kaip jo eksperimentą, bet
mes esame asmeniniai tame už-
interesuoti: juk lenkai yra pra-
riję ir didelę Lietuvos dalį, su
Lietuvos sostine Vilniū. Netik
pavertę tie baltgudžiai, mažgu-
džiai, žydai ir vokiečiai braizo
Lenkijos grobus iš vidurio, bet
ir mus užgrobtųjų kraštų lietu-
viai prisideda prie Lenkijos
kvaršinimo.

BOMBOS LENKIJOJE.

Nenormalus, plėšiko gyveni-
mas visokiais budais apsirėškia
Lenkijoje. Net bombų sprogi-
mai gaudžia Varšavoje ir Krio-
kavoje. Pirmoji bomba Varša-
voje išsprogdinta geg. 23 d. at-
žagareivio laikraščio redakcioje.
Antra bomba sprogo geg. 24
universitete. Čia sužeidė profes-
orių Orzeckį, kurs geg. 26 d.
vakare iš to mirė.

ITALIJA NEPRIELANKI LENKIJAI.

Kad Italija yra nelabiliausia
prielanki Lenkijai, matyti iš to,
kaip atsiliepė apie Foch'o Lenkijon
atsilankymą Italijos laikraš-
čiai. Didžiuma tų laikraščių tą
atsilankymą natylėjo. "Stampa"
rašė, kad Foch'as tam lankėsi
Lenkijoje, kad prirengti impe-
rialistinį Mažosios Ententės ap-
ginklavimą Vokietijos ir Italijos
parubežiais.

"Corriere della Sera" žy-
maus publicisto Zingarelli straipsni,
kuriame sakoma: "Belaukiant
atvažiuojančio Foch'o, Varšavos
policija padarė visą eilę krātų ir
areštavimų privačiuose namuo-
se. Tas pats buvo Lodžiuje.
Daugelis darbininkiškų organi-
zacijų išblaškyta. 30 asmenų,
tarp kurių yra Varšavos "statis-
tikos skyriaus valdininkų, su-
arestuoti. Policija uždraudė vi-
sokias manifestacijas, pratešda-
ma laiką iki geg. 6 d., t. y. iki
Foch'o išvažiavimo. Socialistai
nutarė boikotuoti visas iškilmes,
Foch'o garbei pašvėstas."

KIEKVIENAS SUSIPRA-
TES LIETUVIS PRIKLAUSO
PRIE A. L. T. SANDAROS.

A. Mikalausko Laiškas

Gerb. A. Mikalauskas, kuriam
išvažiujant prieš rinkimus į
Lietuvą, A. L. T. Sandara įteikė
igaliavimą, rašo sekančią laišką
gerb. J. O. Širvydui, su prašymu
perduoti ir "Sandarai".

Bal. 28 d., 1923.

Brangus Drauge!

Jau sąvaitė laiko kaip atvykau
į tėvynę, bet tiek surištas su rei-
kalais, kad negalima buvo nė
laiškelio parašyti. Tik šiandien
atvykęs į tėviškę, apsisveikinęs
su savaisiais ir kaimynais, noriu
pasidalinti išpudžiais tėvynėje.

Čionais, apart skurdaus ir
vargingo gyvenimo, atkakliau-
sia kova verda už rinkimus į bu-
siantį Lietuvos seimą. Ypač pa-
žymėtina kova tarpe Valstiečių
Liaudininkų ir krikščionių de-
mokratų. Pastarieji deda visas
pastangas, pavartodami bažny-
čias purviniausias politikai prieš
V. L., nes šieji, turėdami teisy-
bę ir pasitikėjimą prakilnios lie-
tuvių visuomenės, turi žmonių
atkindimui juodo internacionalo
nelams ir šmeižtams. Jums, to-
liau gyvenant Amerikoje, negali
buti galimybų tikrai atsivaiz-
dinti šios taip atkaklios kovos.
Čia jau net prieita prie to, kad
kunigui pradėjus po evangelijos
skaityti iš laikraščio visokus
melus prieš ne jų partijos, žmo-
nės, susitinkusieji pasimelsti,
ima eiti lauk. Kunigas šaukia:
Bedieviai, išgamos, kodėl jų per-
kunas netrenkia! Tuom tarpu
eidami iš bažnyčios šaukia: ta-
ve tuo perkunas nutrenks! (Tas
atsitiko Alytaus parakviijoje,
Suvalkų pusėje). Tai prie ko prie-
ina! O, Vilniaus pusėje Alytu-
ve per šv. Jurgį, bal. 23 d. mes
su L. Natkevičium kalbėti turė-
jome. Čia kunigas, turėdamas
įtekme pas milicijos viršininką,
neleidžia mums mitinguoti. Tik
mums atsikreipus į viršausia ka-
rės vadą, tas leidimą paliepė
duoti. Tuomet kunigas ir milici-
jos viršininkas nuleidę nosis
vaikščioja. Prakalbos pavyksta.
Žmonės su atyda iš klausė, šau-
kė: valio V. L. mes su jumis!

Antra, Prienuose išgirdę, kad
p. Slezevičius kalbės, kunigas
pasako, kad atvažiuoja tą dieną
bedievis, žiūrėkite, kad nė žo-
džio neištartų. Tas ir įvyksta;
susidaro davatku burys su savo
vaikučiais ir p. Slezevičiui atsi-
stojus kalbėti, pradeda kacių
jomarką, neleidžia nė žodžio pra-
tarti tą dieną.

Ir čia daugybė tokių įvykių ir
apsireiškimų, kurių visų negali-
ma surašyti ir išaiškinti. Galite
suprasti iš poros faktų, koki
nuotikiai gali būti ir prie ko pri-
ves*tas juodas internacionalas,
kuris dabar paleidęs visas jiegas
ir kiekvienoj bažnyčioje tas
kiekvienu šventadienį vartoja-
ma. Bet jau Lietuvos liaudis
tik nuvarginta, nuskriausta,
kad jau, sako, išsismė visa
kantrybė ir jau nebepori klaui-
syti. Ir visur viešame gyvenime
tarpe drasesnių žmonių rengia-
masi balsavimo dienose parodyti
savo pilietiškas pareigas ir bal-
suoti už pažangias partijas, dau-
giausia už V. L., o kitur tik nusit-
stare, kad balsuoti alei už kurią
partiją, tik bile ne už kr.-dem.,
U. Š. ir D. F., tas nustatyta
Stakliškėse ir kėluose kituose
bažnytikienuose. Iš to galima
spręsti, kad seimo rinkimai ne
daug kuom skirsis nuo pereitų,
išskyrus, kad mažumos gaus
daugiau. Taip sprėndžiama kad,
ši seimą galės sudaryti mažu-
mos apie 18 atstovų, krikščionys
demokratai apie 30, Valst. Liau-
dininkai apie 18, Social. demokr.
apie 8, Darbininkų Profesijoms
Sąjunga apie 4. Taip yra nauja-
čiama, bet nežinia, kuomet tokia
atakli kova vedama, gali būti
kad nukryps visai kitaip. Tiek

tuom tarpu. Meldžiu priimti pa-
garbos žodi:

Jūsų A. Mikalauskas.

KIEK KUR SURINKTA AUKŲ LIETUVOS NUSILAICIAMS.

Amsterdam, N. Y. Aukos.
Grįčiose surinkta \$4.00; prak-
kalbose pinigais \$144.80, L. L.
P. Bonais \$50.00, W. S. Stam-
poms \$10.00, viso \$238.80.
Prakalbose surinktos aukos:
Po \$5.00: Petronėlė M. Schultz,
M. Stačkaičiūtė, P. Stankevi-
čius.

Po \$2.00: J. Auga, P. Plankis,
S. Butkienė, J. Liberis, S. Mi-
liauskas, B. Trumpickienė, J.
Gudžinskas, A. Jogaila, J. Miko-
laitis, V. Kubilis, A. Varnas, V.
D. Reding.

Po \$1.00: S. Ambrasas, A.
Maziliauskas, V. Baziliauskas,
A. Rabačauskas, S. Tiesis, A.
Švegdža, K. Marozas, S. Žudis,
S. Raila, J. Dargužis, A. Liberis,
A. Didžiulis, J. Činikas, M. Jur-
kunas, G. Piktelis, O. Plankienė,
J. Aleksandraitis, B. Augunas,
J. Kristinaitis, V. Janušauskas,
M. Ragauskaitė, A. Šidlauskai-
tė, J. Tamoševičius, J. Kadžis,
J. Jakaitis, M. Činikas, M. Kris-
tinavičius, K. Visockas, F. Go-
bis, J. Kristinaitis, S. Raila.

Binghamton, N. Y.
A. Liepa \$5.00; M. Balčaitis
\$5.00; A. Adomaitis \$3.00; J.
Gegutis \$2.00; K. Mesevičius
\$1.50.

Po \$1.00: J. Kresauskas, M.
Petrauskas, F. Stockis, M. Kaz-
lauskas, M. Urbas, A. Garšva,
J. Zakarauškas, X., A. Breivis,
V. Klivienė, B. Songaila, F. Vai-
tekunas, J. Stalmokas, J. Stre-
ikaitienė, K. Bučinskienė, G.
Kuokalas, A. Garnis, J. Ališaus-
kas, J. Marukunas, O. Kulbiutė,
F. Klaustauskas, K. Sustinas, P.
Adomaitis. Smulkų \$13.50. Viso
Binghamtone surinkta \$53.00.

Brooklyn, N. Y.
A. Kairiukštis \$30.00; P. Žy-
delis \$25.00; J. Augunas \$25.00;
J. Simaitis \$10.00; P. Šimaitis,
\$10.00; V. Petrusis \$5.00; B.
Bubnelis \$5.00; P. Šalavėčius
\$5.00; X. \$5.00; J. Morkus \$5.-
00; M. W. Bush \$125.00.

C. Brooklyn, N. Y.
(Surinkta prakalbose).
A. Kajauskas \$5.00; P. Miko-
lainis \$2.00; P. Svaplėnas \$2.00;
K. Bagdonas \$2.00; T. Kancė
\$2.00; F. Žižienė \$2.00.

Po \$1.00: J. Žižis, P. Gudei-
kienė, J. Anamavičius, A. Ben-
dorius, J. Jaknevičius, S. Nor-
vaišis, O. Kajauskienė, J. Mali-
nauskas, Budinavičius, P. Stira,
J. Laučiškis, K. Tikonaitis, A.
Kisielius, K. Ribokas, J. Dane-
levičius. Smulkų \$2.20. Viso C.
Brooklyne \$32.20.

Dayton, Ohio.
Prakalbu nebuvo; Tėvynės
Mylėtojų Draugijos Moterų
Kuopa aukojė ir prisuntė per
p. M. Mockevičienę \$50.00.

Detroit, Mich.
Kalbėjo p. D. Slezevičienė, F.
Motuza ir Dr. J. Jonikaitis. Au-
kų surinkta \$304.10.

Grand Rapids, Mich.
Susirinkimą atidarė p. Berno-
tienė. Kalbėjo p. D. Slezevičienė
ir A. Bernotas. Aukų surinkta
\$53.00.

Maspeth, N. Y.
(Prakalbose surinktos aukos.
Vakaro vedėjas buvo Petras
Bagočiunas. Aukos rinko J.
Bernotavičius ir V. Vencienė).
Jonas Biržietis \$10.00; K. Na-
vickienė \$3.00; O. Židūnienė
\$2.00.

Po \$1.00: P. Bagočiunas, J.
Potasas, P. Svetka, B. Rozen-
bergas, J. Pečiukonis, J. Berna-
tavičius, J. Stanionis, A. Dze-
kas, A. Juocienė. Smulkų \$3.55.

New Britain, Conn.
Vasario 13 d., 1923 m.
Surinktos aukos: Jonas Skri-
tulskis \$5.00; Magdalena Skri-
tulskienė \$5.00.

Po \$1.00: Ona Ramanauskie-
nė, Marė Kavaliauskienė, Anta-

nas Osteika, Juozas Lukauskas,
Justinas Poškus, Mateušas Sa-
vulis, Jonas Kučkaišis, Jonas
Meškėnis, Jonas Vurcėnauskas,
Juozas Makumavičius, Petras
Kupstas, Bernardas Juškevi-
čius, Antanas Ramanauskas,
Antanas Plukas, P. Montvila, J.
Lerdauskas, J. Matuzas, B. Ja-
navičius, J. Novickas, M. Rai-
ckas, M. Sutiliūtė, Ana Jonienė,
M. Baikauskienė.

Šiaip visi po dolarį aukoję ir
daugiau aukotojų.

Kazimiero Draugija paaukojo
\$5.27. Iš viso surinkta prakal-
bose \$60.00.

Seranton, Pa.
(Prakalbose surinktos aukos).
Lietuvos Dukterų Draugija
\$25.00; Jurgis Radzvilas \$25.00;
Petras Pukys \$10.00; J. Stepo-
nauskas \$10.00; R. Lesajus
\$6.00.

Po \$5.00: Dr. J. Raklevičius,
T. Paukštys, W. Soreika, A. Gil-
bert, A. Janušaitis, T. Serplys,
Dr. N. M. Tacy, M. Kudirka, J.
Bačiūtis.

Po \$3.00: Ig. Kazakevičius, ir
A. Janušaitienė.

Po \$2.00: O. Evarauskienė, A.
Kubilius, J. Kazakevičius, D.
Klinga, P. Vilčinskas, K. Dargi-
nis.
Po \$1.00: J. Gustaitis, P. Te-
leiška, K. Teleišienė, V. Žilvidas,
J. Simalevičius, J. Barsys, E.
Evarauskas, E. Zakornienė, J.
Kamarauskas, J. Kavaliauskas,
V. Labinskas, M. Bališauskas, S.
Janušaitytė, J. Gudinavičius, A.
Petruškevičius, S. Burneikis, A.
Tabaras, A. Galinskas, K. Zors-
kis, A. Čelkys, P. Lukaševičius,
J. Matukevičius, X., A. Jociu-
nas, V. Miškunas, A. Raškevi-
čius, J. Orinas, M. Karpavičius,
X., A. Matulaitis, A. Runas, V.
Kasiavicius. Smulkų \$16.00. Viso
Serantone surinkta \$187.00.

ŽVĒRISKUMAI MASKVOJE.

MASKVA. Ivan Komarov, nė
biskį nerasdamas, prisipažino,
kad jis papildė 32 žvėriškas ne-
galėjo suprasti. Pas upe rasdavo
baisiai sudarkytus lavonus. Ko-
marovą susekė bejieškant samo-
gonkos. Jis pasikviesdavo pas
save arklių prekėjus, pasiulyda-
vo arbatos ir kada svečiai pasi-
lenkdavo gerti arbatą, Komaro-
vas smogdavo jam į galvą su ku-
ju ir sutriuškindavo kaukolę.
Mašė išnešdavo negyvėlį porą
verstų į papų. Kada atsilanky-
davo "svečiai", Komarov išsū-
davo iš namų pačią ir vaikus.
Vieną kartą 8 metų jo sunus pa-
klausė, kodėl tėvo rankos krivi-
nos, Komarovas tada taip ant
vaiko supyko, kad, nusinešęs į
daržinę, norėjo jį pakarti, tik
motina atprašė. Bekrečiant sa-
mogonkos, Komarov policijai už-
ėjo su naujai užmaštuoju.

PROF. ORZECKI MIRSTA.

VARŠAVA, geg. 27 d. Pereitą
naktį numirė prof. Orzeckis,
bombos sušeistas universitete
geg. 24 d. Varšavoje ir Krioka-
voje daug yra bombų sproginų,
ir Lenkijos valdžia paskyrė 30-
000,000 markių dovanų tam, kas
išduos tuos bombų mėtytojus.

LAISKAS IŠ KAUNO

Aptarnavimas susisiekimo tarp
Lietuvos ir Amerikos.

Parvykęs Lietuvos noriu pa-
sidalinti savo išpudžiais su Ame-
rikos lietuviams. Kadangi apie
ketvirtadalį visos lietuvių tau-
tos gyvena Amerijoje, tad labai
svarbų klausimą sudaro lietuvių
susiėkimas tarp Lietuvos ir
Amerikos.

Parvykęs laikinoj, Lietuvos
sostinė Kaunan, ėmiau teirau-
tis kas ir kaip kurią laivų kom-
paniją Lietuvoje atstovauja.
Susitkau daugybę keleivčių besi-
rengiančių važiuoti pas savo gi-
mines į Ameriką ir turinčių įvai-
rių linijų Amerikoj išpirktas lai-
vakortes. Sunku klausyti nusi-

skundimo tų mūsų žmonių, ku-
rie neturi Amerikos valdžios lai-
vyno United States Lines laiva-
korcei, bet turi įvairių kitų, ku-
rių atstovybėse netik kad negali
lietuviškai susikalbėti, bet neį-
negauna tinkamų patarnavimų
nė nurodymų. Perėjau per laivų
kompanijų atstovybes ir stai ką
patyriau: "Hamburg American
Line" ir "United America Line"
atstovauja pp. Hellwege ir Mey-
hoefer, nė vienoj raštinėj negali-
ma lietuviškai susikalbėti. "Can-
adian Pacific" atstovauja p.
Kagan; "Red Star Line" atsto-
vauja p. Jakobson; "Cunard Li-
ne" — Pokempner su šeimyna,
kur man užėjus paklausti infor-
macijų, prieš mane priėjo pats
p. Pokempner gerdamas stiklą
arbatos ir pradėjo mane rusiškai
informuoti, aš žinoma užsigavęs
pertraukiau su juom kalbą ir iš-
ėjau. "White Star Line" atsto-
vybę vadovauja pp. Falk u.
Sohn. Išgarsinę jie Lietuvos
Garlaivių Bendrovę, kurios ve-
dėjai nemažai dolerių nuo žmo-
nių pririnko, ir viskas ką jie at-
liko, tad susidėjo su Austrijos
žydėliais. Falk u. Sohn. Kaip gir-
dėtis Lietuvos Garlaivių Bendro-
vę iš White Star Line atstovy-
bės išmeta. Abėnai White Star
Line kaip ir kitų žydais atsto-
vaujamų linijų atstovybių raš-
tinių, visi blanki ir konvertai
atspausdinti vokiečių, rusų arba
žydų kalbomis. Amerikos spau-
doj buvo paskelbta, kad Lietu-
vos Garlaivių Bendrovė atidu-
na naują susisiekimo liniją Klaipė-
da—New Yorkas, bet Lietuvoj,
kur jos "veikimas" ant vietos
matomas, satyros laikraštyje
"Kultuvėj" buvo pranešta, kad
lietuvių Garlaivių Bendrovė ati-
daro naują garlaivių susisieki-
mą Panevėžys—Mažeikiai. To-
liau, "Svenska America Line"
atstovaujama p. Kleinschmidt;
"Compagnie General Transatlantique"
atstovybė vedama p. Witkind;
"Holand America Line"
keleivius rupina p. Schim v.
d. Loeff; "Baltic America Line"
atstovybę vadovauja p. Demme
ir, taip kaip kitur, atstovai sve-
tintaučiai pasirinkę sau svetim-
taučius ir net svetimų valstybių
piliecius sau bendradarbiais, ku-
riems Lietuvos ir Lietuvos žmo-
nių reikalai yra svetimi. "Royal
Mail Steamship Co." atstovauja
kokia tai moteriškė, taipogi ne-
suprantanti lietuvių kalbos ir
nežinanti keleivių reikalavimų.

Iš šių mažų pastabų jau gali-
ma įsivaizdinti, kiek nemalonu-
mų turi Lietuvos žmonės gavę
ne lietuviams ir dargi blogai at-
stovaujamų linijų laivakortes.
Tik vieną Amerikos Valdžios
laivyną "United States Lines"
atstovauja lietuvius, buvęs "San-
daros" redaktorius Kastantus
Norkus. Užėjęs į jo raštinę jau-
tiesi lietuvių įstaijoj esąs ir
gauni greitą ir mandagų ame-
rikonišką patarnavimą. Darydy-
mui to gali būti asmeniškias por-
sitikrinimas ir tas faktas, kad
nemažiau 1/2 visų išvažiuojančių
iš Lietuvos keleivių ima laiva-
kortes iš Kantanto Norkaus, ne-
žiurint to, kad Kaune yra 14 iš-
eivybės įstaijų, neskaitant pla-
čiai net ir lietuvių spaudoj gar-
sinamų ir su Lietuvos Valdžia
sutartis dariusio dėl Rusijos
emigrantų žydų biuro "Hias."

Kastanto Norkaus vadovauja-
moj United States Lines atsto-
vybėj Lietuvos dirba apie 15
žmonių ir visi tikri lietuviai,
Lietuvos ir Amerikos piliečiai.
Kadangi United States Lines
atstovybė gauna daugybę padė-
kos reiškimų iš savo keleivų ir
sudaro konkurenciją žydų įstai-
goms, tad pastarosios kovai lei-
džias visokių priemonių. Vienok
galima džiaugtis, kad srityje su-
sisiekimo tarp Lietuvos ir Ame-
rikos yra paėmę viršų lietuviai,
ką reikia manyti, turėdami tokį
garbingą laivyną, kaip United
States Lines, jie išlaikys ir atei-
tyje.

J. B. Valukonis.

Keleivių Buryš iš Lietuvos.

Atvažiuo vadovaujant p-nui Jonui B. Valukoniui, kuris atvyko laivu GEORGE WASHINGTON, gegužės 10 dieną. Visi dokumentai, affidavitai buvo priręgti keleiviams per pasidarbavimą mūsų Emigracijos Skyriaus Kaune ir BALTIC STATES FINANCE CORPORATION Bostone. Laimingai atvyko į Ameriką sekanti svečiai:

Launikonis Ignas, žmona Magdalenė iš kaimo Mackių, Mariampolės; Šaciakuskaitė Veronika iš miesto Seirijų, Alytaus; Igvilich Marė iš miesto Kalvarija, Marijampolės; Stačiūnas Jurgis iš miesto Onuškis, Trakų; Mačiūnas Kazimieras iš Pakapės, Šiaulių; Bagdoniūtė Zofija Užartėles kaimo, Panevėžys; Gecevičius Juozas Pagirgždutės kaimo, Varnių; Petrauskas Alfonsas Bučiūnų dv., Kedainių; Gabrielitis Kazys Bubelių kaimo, Kretingos; Marcinkus Petras (su šeimyna) Roza, Jonas, Petronėlė, Juozas Viegėnų kaimas, Raseinių; Jakubėnielė Elzbieta, duktė Aldona Kupeliškių kaimo, Pasvalio; Astrauskaitės Jadvyga ir Valerija ir Jonas Patašinės kaimo, Mariamp.; Markunaitė Anelė, Buivėnų kaimas, Rokiškio; Cooper Paul Buivėnų kaimo, Rokiškio; Shaputis Adolfas Rudamina, Seinų; Šimkienė Antanina su šeimyna Jonas, Antanina, Zofija Pažergupio kaimo, Raseinių.

Kurie norite savo gimines ATVEŽTI iš LIETUVOS į AMERIKĄ arba kurių giminės ar draugai yra IŠVAŽIAVĘ į LIETUVĄ ir dabar nori GRĮŽTI į AMERIKĄ. Visiems ant pareikalavimo prisiųsime informacijų KNYGĄ DYKAI ir suteiksime visus paaiškinimus. Laišku arba ypač šikrai kreipkitės sekančių antrašų:

BALTIC STATES FINANCE CORP.
357 Broadway So. Boston, Mass.

PIKNIKAS

Rengia A. L. T. Sandaros 12 kuopa, Lawrence, Mass. Subatoje ir Nedėlioje

Birželio-June 2 ir 3 d., 1923

TAUTISKAM PARKE, METHUEN, MASS. Pradžią Subatoje 2 val. po pietų; Nedėlioje 10 val. ryte.

Kviečiame vietas ir apilinkės Lietuvius ir Lietuvaites atsilankyti ant šio pikniko, nes kito panašaus pikniko nebuvo ir nebus. Subatoje bus šokiai su puikiausia muzika, kur jaunimas galės puikiai pasišokti tyrėme ore. Nedėlioje bus įvairūs pamarginimai: kaip tai lenktynės, traukymai virvės, valgymai pajū, žabalai, kirpimai ir tt. Atsižymėjusiems bus duodamos puikios dovanos. Visokie valgiai ir gėrimai bus kuogardžiausi ir patarnavimas geras.

Iš kitų miestų, svečiams bus parupinta nakvynės.

Nedėlioje bus prakalbos; kalbėtojas iš Bostono.

Įžanga Subatoje 35c. Nedėlioje 10c.

Kviečia A. L. T. S. 12 Kuopa.

PASTABA: Važiuoti reikia šiaip: automobiliais Lowellio keliu, o karus reikia imti Lawrence-Lowell iki Sawyer St., ten išsėdus tiesiai į parką.

Naujos Knygos!

Šiomis dienomis iš Kauno gavome šias naujas knygas:

"MAGARYCIOS" Feljetonų knyga parašė Aklasmatė. Didelio formato knyga 144 pusl., telpa daug puikių feljetonų. Kaina tik 35 centai.

LIAUDININKŲ KOVA SU KLERIKALAIS STEIGIAMA JAME SEIME DEL LAISVĖS IR ŽEMĖS. Didelio formato knygutė su paveikslais. Puslapių 32, kaina 15c.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Atsime skyrinje mes laikas nuo laiko grįdiname reikalus įdomūs būdais motinoms ir motinoms jaunų kūdikį.

Kūdikį aprūpinimas ir pėnėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikytis atvirai ir laisvai peržiūrėti.

STRAIPSNIS VI.

PRIEŽIŪRA INDŲ VARTOJIMUI PRIE KŪDIKIŲ PENĖJIMO.

Visi šaukštai, puodeliai skaurados, miero, bonkutes, ir žindukai, turi būti sterilizuoti verdančiame vandenyje tuoj pirm vartojimo. Sterilizuoti reikia ir kiekvienas skuduras ar rankšluostis, kuris vartojamas su indų nusausinimui. — Buk tikras, kad ir jūsų rankos yra absoliutiškai švarios, ir ne kosk nei spaudyk arti kūdikio maisto. Gerai yra perleisti verdančio vandens ir per keną pirm atidarymo, ir žiūrėk, kad atidarytojas būtų švarus. Tai apsaugos imonės, kurios gali sutauptų grybę. Visoks vanduo reikalingas kūdikio maitinimui turi būti pervirintas, ir atvėsintas, ir laikomas kietai užsidarančiame stikle. Vienu kartu atvirai tiek vandens kiek reikia visos dienos papenėjimams. Geriausia bonkutė panėjimui yra tokia, kurią galima išplauti su trintuku įkišus į vidų, — bonkutė kai koma, trunpo kaklo, plačios apatės ir išmierota iki aštuonių uncijų. Naujai supirktą bonkutę reikia sustiprinti paverdant jas šaltame vandeny kokią 20 minutų. Tada bonkutės niekadoms netruks jei į jas pils verdančio vandens. Kūdikiai pabaigus valgyti rei-

kia viską iš bonkutes išlieti, perplauti šaltu vandeniu, ir pripildžius šaltu vandens palikti stovintią iki ją galėsi išplauti su šiltomis miltuotomis putomis, vartojant trintuką (brošę). Tada vėl perplauk per keletą vandenių. Pirm vartojimo įdėk jas į verdantį vandenį ir pavirink 15 minutų, idant sterilizavus. Nebeperplauk jų po sterilizavimo.

Koniškas žindukas-čiulpiukas yra geriausias dėlto, kad jį gali išversti ir išvalyti. Čiulpiukai su ilgais gumos vamzdeliais arba kitokiais pridėkais neturi būti niekadoms vartojami, kadangi sunku juos išplauti. Skylutė čiulpiuke turi būti tik tokio didumo, kad pripildžius, bonkute ir apvertus, ji piltų šiek tiek greičiau lašėti. Jei skylių bus tokio didumo, kad pienas bėgs apilui, tai kūdikis per greit turės ryti maistą.

Priežiūrą indų po vartojimui.

Tuo pat metu, tuo prašalink čiulpiuką ir perplauk jį šaltame ar šiltame vandenyje. Patrink išorinę pusę su trupučiu valgomos druskos, ir išversk, perplauk ir patrink su druska,

kad nuėmus pieną, ir pavirink penkias minutes. Čiulpiukas tuoj bus sausas kaip tik išimti iš verdančio vandens. Įdėk į stiklinę, kuri buvo pavirinta ir kietai prisuk dangtį ir laikyk jį kur nėra daug šviesos. Pirm vartojimo čiulpiuką reikia vėl perplauti. Gerai yra turėti priręgtą keletą čiulpiukų, kadangi juos patinka įvairios nelaimės. Turėtum turėti ant rankų šešias bonkutes ir dvyliką čiulpiukų. Prie to, vieną aštuonių uncijų niarą ir bonkutei trintuką.

Jūsų kūdikis tinkamai augs ir taps į sveikatą ir stiprybę jei duosi jam geriausia priežiūrą ir geriausį maistą. Vikri ir stipri sveipata yra dalis tūkstančių kūdikų vartojusių Eagle Pieną. Tą liudija jų dėkingos motinos šisoms motinoms nėra kito maisto taip visur vartojamo ir taip pasekimo, kaip Eagle Pienas.

Neeksperimentuok su savo kūdikiu teikdamas maistus, kurie abejotini. Borden's Eagle Pienas yra gmtiškas kūdikiams maistas, kadangi jame nėra nieko kito, kaip grynas pienas ir grynas cukrus. Nėra abejonių apie

Gdytojai rekomendavo Eagle Pieną tukstančiams ir tukstančiams kūdikų jo grynumą ir jo puikias pasekmes. Kurie neaugo ir buvo menki. Eagle Pienas yra lengvai suvirškomas, saugus ir patikėtinus kūdikų penėjimui.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitė ir pasidėk ateičiai.

REMKITE TUOS BIZNERRIUS, KURIE GARSINASI "SANDAROJE."

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
 Lietuvis Gydytojas.
 Valandos 9-11 2-4 6-9.
 506 Broadway,
 SO. BOSTON, MASS.

TINKAMAS maistas ir tinkama priežiūra turėtų jūsų kūdikį padaryti stipriu ir sveiku. Per 63 metus motinos vartojė Eagle Pieną kuomet jų pačių pienas neužganėdindavo.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiusk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime penėjimo instrukcijas, Kūdikų Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
 BORDEN BUILDING NEW YORK

Lietuviai Amerikoje

PITTSBURGH, PA.

Gegužės 19 d. Birutės choras L. M. D. name lošė "Gyvenimo Verpete, 5 veiksmų dramą, parašytą B. Kadagūčio. Veikiančios įpatos buvo: A. Bružas — A. Rusinas; Jieva, jo žmona — A. Pasackienė; Petras, jų sunus — Jonas Bikinas; Gyg. Vitkus — V. Plaušinis; Magdė, jo žmona, A. Viktoravičienė; Agutė, Vitkauskė — A. Lukošienė; Tamsonas, Ed. Paurazas; Dr. J. Kalvaitis — J. Čirbickas; Ona Šimkiūtė — M. Gurevičius; P. Burns — Pr. Gilius; Marė, jo duktė — O. Matulionis; V. Bradley — A. Marchukonis. Režisierius ir sufliorius J. L. Senulis. Veikalas paimtas iš šių dienų Amer. lietuvių gyvenimo, gana tinkamas ir suprantamas, todėl ir publikai užinteresavo gerai. Tik gaila, kad labai mažai publikos atsilankė. Nežinia, ar šilto oro pabijoję, ar mažai garšinta, o gal Pittsburgo lietuviai jau suamerikonėjo, kad lietuviškų perstatymų nenori matyti. Kurie atsilankė, pilnai užgandinti, nes visi aktoriai savo užduotis atliko kogeriausiai. Birutės choras šį kartą dėjo visas gavo geriausias spėkas prie šio veikalio, kaip aktoriams paskiriant roles, taip scenerijos ištaisymu. Jei būtų tiek spėkų pridėję prie garšimo, aš užtikrinu, kad būtų buvęs pilna svetainė žmonių. Dabar turbūt turės da nuostolių. Taigi tiek padėjus energijos ir vargo, kol išsimokina tokį ilgą veikalą, ištikro gali ir energiją atimti darbuotojams lietuviškoj dailėj.

Šį kartą choras su dainomis neturėjo progos pasirodyti.

Nors ir buvo keletą naujų dainelių išmokę, bet kad veikalas gana ilgas ir biskį velokai pradėjus, tai nebuvo nė laiko dainuoti. Vos padainavo "Virė boba kukulius" ir "Lietuva, Tėvyne mūsų."

Su tuo programą pasibaigė. **Koncerte buvęs.**

NEW BRITAIN, CONN.

Sio miesto susipratę lietuviai geri tėvynainiai veikia. Nors klerikalai kaip katrie yra priešingi geriems darbams tėvynės Lietuvos labui, bet mus susipratę lietuviai katrie tėvynė myli, nekrepia domės — j klerikaliskus šmeižtus ir jų visokius užkenkimus.

Visiems jau yra žinoma ir laikraščiuose buvo ne kartą rašyta, kad čion susitvėrė komitetas Lietuvai šelpti. Berods komitetas jau gyvuoja nuo 1923 m. gausio 22 d. Turį pastebėti, kad nuo susitvėrimo iki dabartės minėtas komitetas jau daug pasidarbavo tėvynei Lietuvai, daug jau aukų surinko ir nusiuntė Lietuvos šauliams ginti Lietuvą nuo lenkų-ūžuolių. Balandžio 27, 28, 29, 30 dd. komitetas turėjo surengęs fėrus, kurių visą penlą jau nusiuntė Lietuvos šauliams. Taipogi komitetas turėjo surengęs prakalbas gegužės 4 d. Lietuvos šaulių atstovų gerb. A. Žmuidzinavičiui. Prakalbose surinkta \$37.45. Komitetas kartu nusiuntė Lietuvos šaulių šajungai, fėrų penlą ir nuo prakalbų — iš viso \$250.00. Lietuvos šelpimo Komitetas darbuojasi ir dabar ir, žinoma, galėtų ir daugiau dar aukų surinkti, bet kada tik Komitetas surengia fėrus arba bazarą tėvynės labui, tai mūsų vietinis klebonas kun. Grikiš su savo priitarėjais špitoliniais surengia tomis pačiomis dienomis savo fėrų bažnyčios labui. Suprantama, būnant dvejiems fėrams tomis pačiomis dienomis, kaip kurie suklydinti žmonės nežinojo, kur

eiti. Bet turiu pastebėti, kad tie kuriems rūpi tėvynės likimas, ėjo kas vakaras į Lietuvos šelpimo Komiteto fėrus ir visi susipratę geri tėvynainiai Lietuvą rėmė, nes matė aiškiai, kad komitetas darbuojasi iš paskutiniųjų tėvynės labui.

Taipogi Komitetas jau pasamdė daržą piknikui, kuris įvyks rugpjūčio mėnesyje. Pelnas kieliks, bus Lietuvos šauliams. Pažiūrėsime, ką mūsų klerikalai darys, kad sužinos, jog Komitetas rengia pikniką. Gal jie ir vėl surengs ką nors kad pakenkti. Patartina būtų ponams klerikalams, kad jie verčiau pradėtų taikintis prie visuomenės ir remtų daugiau Lietuvai ir nebūtų tokiais, kad tik vien savo partijos reikalai statyti pirmyn. Dabar laikas Lietuvai pagelbėti, ne kokiems kunigėliams ir vyskupams turtai krauti, o patiems vis "peklos" bijoti. Laikas jau būtų klerikalų pasekėjams susiprasti.

Girioj Augęs.

WORCESTER, MASS.

Gegužės 10 d. s. m. Lietuvių Svetainėje buvo išleistuvių koncertas Jono Butėno, dainininko.

Koncertas buvo gan turinigas, bet nebuvo daug kam gėris, nes publikos buvo mažai.

Apart p. Butėno, dalyvavo pp. Simanavičius, Bačiulis ir plė šaliniūtė, vietinė, ir dvi anglės. Kaip visiems žinoma, p. Butėnas išvažiuoja į Italiją lavinti balso. Jis kurį laiką gyveno Worcesteryje ir mokino "Aido" chorą.

Pasibaigus koncertui, kaip visiems, taip ir man buvo proga atsišveikti su dainininku ir šį tą pakalbėti. Man prasitarus, kad stebėtinai mažai publikos ir kad gan mažai matosi choristų, p-nas Butėnas pradėjo pasakoti, kiek jam prijauciami už jo darbuotę. Sako: "Žinai, dirbau kaip mylėtojas dailės. Dalyvavau su choru parengimuose nieko neimdamas už tai. Dar ir vieną algą dovanojau. Bet atsimokėjimas: turėjau pats ir koncertą susirengti. Tik keletas choristų, kurie prijaucė man, šį vakarą yra koncerte, kiti-gi neatėjo — ignoroja. Tai už gero darymą kuomi atsimoka! Na, kad nori, tai ir dirbki!

Dar ir daugiau papašakoję tokių dalykų, kurie atsiliepė ant veikiančių žmonių ne kaip. Mat, choras susideda daugiau iš "progresistų," na, o p. Butėnas nenorėdavo vien "raudonų" dainų mokinti, žiūrėdavo, kurios muzika geresnė ir neatsižvelgiant, ar daina patrijotiška, ar ne. Tas, žinoma, į progresistus darydavo blogą upą. Turbut už tai taip storžieviškai ir atsinešė link p. Butėno. Toksai pasielgimas yra peiktinas, nežiurint kas jį darytų. Tokiu budu lietuviai ir atšaldo žmones, kurie nori darbuotis. Juk p. Butėnas buvo viršminėto choro mokytojas, ir taip su juo pasielgiant parodoma tamsumas. Dirbi — tai garas, važiuoji — tai važiuok, nesvarbu! Bet ką ten ir norėti: mat pertoli nuprogresavė!

Atminus p. Butėną, darosi skaudu, kad taip atsineša prieš išvažiavimą.

Linkėtina geros kloties siekime savo tikslo p. Butėnui.

Taip sau žmogus.

LAWRENCE, MASS.

TMD. prakalbos. Sandaros kp. piknikas.

Gegužės 21 d. š. m. vietinė TMD. 7 kuopa paruošė g. V. K. Račkauskui prakalbas. Įvyko L. Kliebo Salėje. Bet kad visą dieną lietūs lijo, o vakare lyg tyčia dar daugiau pradėjo pilti, tai

žmonių atsilankė neperdaugiausia. Kalbėtojas papasakojo apie Lietuvos gyvenimą, politiką, švietimą ir tt. Daugiausia domės krepė j TMD., kad šią čia, Amerikoje, visi lietuviai remtų ir prie jos priklausytų. Draugija yra užsibrėžęs daug darbų nuveikti, reikalinga tik, kad visi lietuviai prie jos rašytus, o tose kolonijose, kur kuopų nėra, kad mūsų veikėjai, mūsų susipratę sieti darbininkai stengtų kuopas sutverti ir TMD. taip išauginti, kad jį būtų pirmutinė ir augščiausia apšvietos ir kultūros nešėja Draugija Amerikoje, o Lietuvos tarpe, tarp neturtinųjų draugijų galėtų suteikti knygų, vadovėlių ir tt. Kad mes galėtume kas antras, kas trečias mėnesis turėti naujų knygų, naujų pasiskaitymų, kurie mūsų protą lavina, šviečia. Lawrencečiai lietuviai jau pradėd daugiau rupintis TMD., kad ją atgaivint ir pastatyt ant geriausių kojų. Apart Račkausko, dar apie TMD. tikslius trumpei paaiškino Centro sekretorius — Sekys. Prisirašė keletas naujų narių ir užsimokėjo beveik visi seni nariai. Smagu, kad mūsų lietuviai apšvietai kodaugiausia darbuojasi.

Sandaros 12 kuopa birželio 2 dieną, Lietuvos Tautiškame Parke rengia gegužinę — šokių. Prasišės antrą valandą po pietų ir trauksis per visą naktį. San-

daričiai labai meldžia visų Lawrencečių atsilankyti ir smagiai laiką praleisti. Taipgi ir kitų aplinkinių kolonijų draugus kviečia atvažiuoti, bus visi meiliai priimti. Daugumai ir nakvynė bus parūpinta. Ant rytojaus, nedėlioje toje pačioje vietoje irgi tie patys sandariečiai rengia gegužinę su įvairiais pamingimais, dainomis, žaiglais, užkandžiais ir tt. Įėjimas tik 10 centų. Užkviesta yra Sandaros Centro sekretorius pakalbėti apie Sandaros darbus. Tikimės, kad abi dieni vietos (Lawrence) ir aplinkinių lietuviai atsilankys ir parems rengėjus, sandariečius, tuos kovotojus už geresnį darbininkų būvį, kovotojus už apšvietą, kultūrą. Likusių pelnas, apturėtas nuo surengimo, bus suvartotas vien tik lietuvių švietimui, demokratijai ir mūsų liuosybei.

Kaipir Korespondentas.

Nauji Budai Ukinkams

Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas ir valstijų žemdirbiškos kolegijos savo namų demonstravimo darbu teikia pagalbą įvairiais budais ukinkams pagerinti namus ir savo gyvenimą.

Tam tikslui pasamdyta 1,000 namų demonstravimo agentų, kurie yra įvairiuose apskrčiuose apart kitų specialistų, ku-

riuos valstijų kolegijos išsiunčia. Tie agentai daugiausia veikia per moterų ir merginų klubus, bendrai veikiančius su agentais pabandyti naujus budus ir namų prietaisus. Per 1922 m. jie prikalbino beveik 500,000 šeimininkų Suv. Valstijose pabandyti namų pagerinimo budus; ar tai pagerinti maistą, drabužius, namų prietaisus, namų vedimą, sveikatos priežiūrą ar vaikų maitinimą.

Kadangi namų pagerinimas reikalauja pinigų, namų demonstravimo darbu agentai turėjo surasti šeimininkams budus uždirbti tuos reikalingus pinigus ar auginant vištas, apsodinant darželius, auginant vaisius, ar konservuojant vaisius.

Vienas iš svarbiausių dalyų namų demonstravimo darbu yra pagaminimas valgio. Namų demonstravimo agentas parodo šeimininkei, kaip tinkamai užlaikyti virtuvę ir ją tinkamai vėdinti, kas viskas prisideda prie darbo palengvinimo. Suprasdami, kokią svarbią rolę lošia vandenio rny įtaisyms sistema ir jų netik parankumas, bet reikalingumas, demonstravimo agentas ir kolegijų specialistai atlieka dideį darbą parodydami, kaip lengvai įvesti tinkamą sistemą. Ačiu jiems, šeimininkės apsipajista su visokiais naujais išradimais. Šeimininkės gali pirmiaus pabandyti tokius israd-

mus prieš perkant. Siuvinimas yra ukinkės didžiausias problema. Pirmiausia, neturi laiko siūt ir, antra, per sunku, bet šitie agentai parodo joms, kaip lengva pagaminti suknioms formą, ant kurios gali uždėti visas suknius siuvant. Po tam jas mokina, kaip išsirinkti tinkamą medžiagą, kaip iškirpti, pertaisyti, lopyti ir kaip vartoti siuvamą mašiną. Mokina net ir padaryti skrybėles.

Šeimininkės išsimokina, kaip sistematiškai pirkti daiktus, tokiu budu sutalpina laiko ir darbo. Tie agentai netik mokina reikalingus daiktus, bet ir namų ruošos darbą, kad, netik jos namas taptų gražesnis ir linksmesnis, bet sveikesnis jai ir jos šeimynai, ir privestų prie sveikatos ir laimės.

Kur yra reikalavimas, namų demonstravimo agentas prirenkia instrukcijas klubo nariams, ir jeigu apskritis perdidelis ar perdaug žmonių vienam agentui, ji tik šaukia kelius vietas vedėjus iš kiekvieno klubo, ir jie parsiveža gautas informacijas savo kaimynams ir klubo nariams.

KUR NUSIPIRKTI KRASOS ŽENKLELIUS IR KODEL?

Pašto direktoriai stengiasi pripratinti visus pakietų siuntėjus nusipirkti krasos ženklelius toji vietoj, kur pakietus išsiunčia. Yra sunku žmonėms prirodyti, kodėl jiems reikėtų pirkti krasos ženklelius tame pašte, iš kur pasiunčia siuntinius, bet todėl yra taip sunku paskirti pašto direktorius į kliasas, ir sunku paskirti jų algas. Netik pašto direktoriai gauna užmokėti tiek pinigų, kiek jų paštas įneša, bet sulyg to pašto biznio yra sprendžiama, kiek pagelbinkų jis gali turėti, ir kiek pinigų paskirta įvairioms išlaidoms.

Kuomet paštas veda reikalus gerai ir jima daug pinigų, tame pašte paskirta daugiau darbininkų ir daugiau pinigų išlaidoms. Yra daugelis kompanijų, kurios nusiperka labai daug krasos ženklelių ir žmonės gali prkti krasos ženklelius jų įvairiuose ofisuose, bet kuomet šimtai ar tukstančiai laiškų įmetama į pašta, yra bloga pašto direktoriui, nes krasos ženklai nupirkti kitoj vietoj ir jo darbininkai turi praleisti brangaus laiko išsiunčiant tuos laiškus su tais, kurių krasos ženkliai nupirkti jų pašte. Ir tokiu budu sunku to pašto direktoriui, nes kad nors jo darbininkai sunkiau dirba, negu kitų paštu, jo alga pagilieka mažą, ir negali gauti užtektinai darbininkų.

Įvairūs paštai kreipia atyda į pirkimą daug krasos ženklelių ir kartais siunčia atstovus pasikalbėti su kompanijoms nariams. Tjie atstovai prirodo, jog kompanija turėtų pirkti krasos ženklelius tame pašte, iš kurių išsiunčiama laiškus. Ir tas pats patartina pavieciams asmenims.

ISGYDĖ SKRANDŽIO BEI VIDURIŲ LIGĄ IR NERVŲ SUIRIMĄ.

Sako Nuga-Tone turi stebuklingą gydymą įiega, kuriai nieks nepriylgsta.

"Turii didelio smaguo paliudyti stebuklingas gydomasias Nuga-Tone įiegas. Mano paties atsitikime nieks negalėjo taip pagelbėti nuo skrandžio bei vidurių ligos ir nervų suirimo. Kuomet aš pradėjau imti, aš buvau taip sugruvęs, kad negalėjau valgyti ir vėmiau mažne prie kiekvieno valgio. Bet ačiu Nuga-Tone'ui aš galii valgyti ir miegoti kaip ir seniaus. Joe Flaim, Williamson, Ill." Jei turi skrandžio, ar vidurių ligą, ar nervai yra suirę, tai kodėl nepasinaudoti p. Flaimo prityrimu? Jis padaro veikmę ir padaro greitai. Pamėgink jį pats ir įsitink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą parduviėja visi geresnieji aptiekiniškai pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvienos butkelės) arba pasius tiesiog apmokėti paštu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

BORDENO IŠDIRBYSTĖSE

kur Bordeno Išgaruodintas Pienas priruošiamas, geriausia priežiūra, atsargumas, ir uoliausias peržiūrėjimas yra nuolat vartojami idant užtikrinus absoliutišką tyrumą.

Jokia kita kompanija neprisilaiko nusistatytų laikėmų Bordeno Kompanijos daryme Bordeno Išgaruodinto Pieno. Todėl kuomet perkat pieną, persitikrinkit, kad perkat Bordeno, ne kokį kitą. Dėl vartojimo namuose geriausias pasikmes. Yra taip reikalingas kaip cukrus ar druska. Pamėginkit kavoje. Kiekvienas groserninkas visur pardavinėja jį kasdien.

Jei norit sužinot kaip virt su Bordeno Išgaruodintu Pienų, pasiūskit mums kuponą, paženkinant kokias pamokas norit, ir mes prižiursime dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS		
Zuvjis	Rasalai	Pajai
Saldainiai	Mėsos	Pudingai
Duosos	Pyragai	Sriubos
VARDAS		
ANTRASAS		
(Lith.		

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia siūsti redaktoriaus V. Sirvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

NAUJI NARIAI.

Prie 54-tos kuopos Ansonia, Conn.: Akelaitis Vincas.

Prie 53-čios kp. Clinton, Ind.: Amerikos Lietuvių Politikos Klubas, Juozas Gerudis.

Prie 9-tos kp. Pittsburgh, Pa. Vaidila Mikolas, Tumasonis Vacias, Volungevičius P., Blazaitis J., Viktoravičius J.

Prie 10-tos kp. Pittsburgh, Pa.: Petrauskas J. A., Zakevičius Karolis, Zarankus Anupras. 20-tos kp. Cleveland, Ohio: Bendleris Juozas, Mitchell J. V., Zukas Antanas.

Prie 85-tos kp. Montello, Mass.: Vaitkus Aleks., Jonušas Stasys, Tamulevičius Petras, Skarinka Adomas, Gureckis Aleks., Kaunas Vincas, Pranskunas Kl., Pranaitė Viktė, Vaičiūnas Petras, Norkus Pranas. Prie 48-tos kp. Los Angeles, Calif.: Miller B.

Prie 44-tos kp. Brooklyn, N. Y.: Norvaišis Stasys, Karolis Juozas, Styra Povilas, Vaičiūnas Liudžas, Mátjošaitis Juozas.

Prie 60-tos kp. Milwaukee, Wis.: Beržanskas Antanas, Lebetkevičienė Julė.

KAS VEIKIAMA KUOPOSE

Pittsburgo 9-ta kuopa yra išleidusi sekantį gražų atsišaukimą:

Tėvynės Mylėtojų Draugija. Ar tamsta priguli prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos? Jei ne, tai kodėl? Ar žinai kas tai yra TMD? — tai Apšvietos Draugija, tai lietuvių kultūros Draugija. Šios Draugijos tikslas yra leisti moksliškas knygas ir dalį jas už dyką savo nariams, ir visoms viešoms įstaigoms, knygynams, skaitykloms ir ligonbūciams. Šios Dr.-jos tikslu yra plauti apšvietą ir meilę savo tautai, savo tėvynės. Taigi broliai lietuvi ir lietuvaite, ar ne laikas ir tau prisidėti prie taip garbingos organizacijos, kad ir tu savo centu prisidėtum prie to taip praklausaus darbo. Juk ir tamsta žinai, kad mus lietuvių ginklas tai mokslas, mes kardu savo tautą nepakelsime; bet mokslu, literatūra, gerom knygom. Juk mums visiems žinoma, kad lietuvių tauta pavergta buvo per daugelį metų po svetimu jungu; bet uždrausta buvo ir lietuviška spauda tas mus taip brangiausias ginklas, — mokslas. Bet, dėja, lietuvių tautai buvo da lemta gyventi. Todėl nors lietuvių mokykla buvo tai mus močiutiu prie kalvarato, ką mus išmokino skaityti nors ant maldaknygės. Bet vėliau mus broliams lietuviams atėjus į šią šalį S. V. dar 1896 m. jau buvo įsteigta Dr.-ja tai Tėvynės Mylėtojų, kad visiems mokant po tam tikrą dalelę savo uždario but galima leist moksliškas knygas ir skleisti savo narių tarpe literatūra, apšvietą. Taigi TMD. per savo 26 metų gyvavimą išleido tūkstančius visokių knygų, tūkstančius išdalino savo nariams čia Amerikoje ir beveik tiek išdalino uždyką Lietuvoje.

TMD. vaisius mes matom. Beveik nėra anė vieno lietuviu, kuris nemokėtų skaityti ir šandies mus Tėvynė jau Respublika, mes galim tik pasidžiaugti ir pasididžiauti, kad mus gyvenime įvyko, toki perversmė, kad mums savo akimis tenka matyt mus Tėvynė liuosa Nepriklausoma Respublika. O mes žinodami kaip Lietuvos liudis yra nuvarginta karo ir kaip jiems stoka gerų knygų, to taip brangaus ginklo, tai yra mokslo. Todėl priedermė visų dėtis prie TMD. kad but galima išleisti kodaugiaus gerų knygų ir išdalint mus liudžiai Lietuvoj, kad jie galė-

tų visi apšviesti ir visi pažint mokslą. TMD. kuopos yra po visas Suv. Valstijas, todėl yra čia ir Pittsburgu, Pa., kur laiko savo mėnesinius susirinkimus L. M. D. Name, 142 Orr St. kas pirmą nedėlios vakarą žėdo mėnesio sykiu su Sandaros kuopa. Todėl atei ir prisirašyk arba palkbjs tamstą mus kuopos organizatoriai, neatsisakyk, bet dėkis prie taip garbingos organizacijos, ką šį metų gausi knygą 2 tukst. puslapių, vertės \$12.00 Istorijos Braižinių (paveikslų) tik už vieną \$1.00 metinės mokes ties.

Todėl jei myli savo tautą ir geidi jai laimingos ateities dėkis prie TMD., o išleisdami geras knygas pabudjsim vargdienius, kurie negavo arba neturėjo progos įsigyt nors kokią mokslišką knygėlę.

TMD. 9-tos kp. valdyba: Pirm. J. A. Katkus, Sekr. P. Savickas, Pagelb. A. Vainorius, Kasin. J. Virbickas. Organizatoriai: S. Raudonis, S. Kirminas, P. Januška. Fin. sekr. J. Katkus, 9 ir 10 kuopų.

60 kp. Milwaukee, Wis.

Mūsų kuopa turbūt didžiausia iš visų kuopų TMD., nes turi net... 8 narius. Bet nesijuoikite, mes vistiek gyvuojame ir krutame tarpe savės, nors daug negalime viešai, mat turime žmones, kurie laukia tik intrigu daryti. Todėl su tokia didele kuopa mes linksmimamės po namus pačių narių: sykį prie vieno, kitą prie kito, ir taip toliau.

Vienas iš mūsų augiausių narių, Jonas Songaila, apėjo šitą pasaulį, gruodžio mėnesyje, sva�nodamas visą laiką ir iki paskutiniai valandai, apie numylėtą Lietuvą, kurioje turi vieną dukterį, o kita, Stasė Beržauskienė, gyvena Milwaukee, Wis.

Velionis paėjo iš Kauno rėdybos, Darbėnų valsčiaus arba miestelio, buvo gabus ant viso darbo, medžio ir teploti. Ne vieną bažnyčią ir altorių yra padirbęs ir apgražinęs Lietuvoje. Amerikoje nebuvo daug žinomas, nes suaugęs atvažiavęs negalėjo greitai perimti šitos šalies kalbą, užtad matė gana vargo. Buvo amžiaus 60 metų. Nariai 60 kp. TMD. ir draugai pagelbėjo dukterei ir žentui puikiai palaidoti iš jų namų.

Išskėis, drauge, ir tegul tau buna lengva šito krašto vietelė, toli nuo tavo mylimos Lietuvos.

TMD. 60 kp. raštinkas St. Beržauskienė.

TMD. CENTRO VALDYBAI.

Pažangioji Lietuvos ir Amerikos lietuvių visuomenė privalo gusidomėti liaudies kultūros ir švietimo darbu. Tasai darbas bebėjo, gali ir turi susimesti mokykloje ir už mokyklos sienų.

Dėlei švietimo darbo mokyklose čionai mums nedaug teprišieis kalbėti, neg Lietuvoje tasai darbas yra organizuojamas valstybės ir visuomeninių įstaigų. Lietuvos visuomenė tas įstaigas gali kontroliuoti per savo politinių partijų atstovybes, kurios pakankamai nusimano o reikia siekti, kad tinkamai nustatius švietimo ir auklėjimo darbas mokyklose.

Pasilieka antroji švietimo ir kultūros darbo rušis, butent: švietimas plačiųjų liaudies sluoksnių už mokyklos sienų. Šisai darbas yra lygiai svarbus pas mus Lietuvoje ir čionai pas jų Amerikoje. Šitą darbą turės pakelti tik pažangioji mūsų visuomenė per savo organizacijas, kurios jau veikia pas mus Lie-

tuvoje ir čionai Amerikoje.

Lietuvoje panašiam darbui dirbti yra susikurusi "Kultūros" Bendrovė. Minimoji Bendrovė poros metų bėgyje yra paruošusi ir išleidusi visą eilę raštų ir pastaruoju laiku yra pradėjusi plačią akciją, ruošiant paskaitas, pranešimus organizuojant raštų skaitymą ir tt.

Amerikoje per visą eilę metų (per 25 metus. Sek.) toki darba dirbo Tėvynės Mylėtojų Dr.-ja. Jos išleisti raštai yra neįvertinami ir neįkainuojami, kuria nors vertybe, tiek svarbus ir naudingi jie buvo ir yra mūsų visuomenėi.

Pastaruoju metu yra didelio reikalo, kad "Kultūros" B.-vės Lietuvoje ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos darbas Amerikoje, raštų leidimo srityje, butų subrandintas. Šituo klausimu ir mums ir TMD. vadovaujantioms įstaigoms teks dar nekartą kalbėtis ir tartis.

Tuo tarpu "Kultūros" Bendrovei rupi užmegsti artimesnių ryšių su TMD. sekančiais reikalais:

- 1) Kultūros Bendrovė apsimtų, nurodant TMD., paruosti spaudai leidžiamųjų TMD. raštų vertimus, arba pasiulnt "Kultūros" B.-vej, leisti TMD. vardu ir lešomis originalius mūsų geresniųjų rašytojų kurinius;
- 2) "Kultūros" B.-vė, einant tam tikromis su TMD. sutartimis, gali apsimti leidžiamųjų raštų spausdinimo Lietuvoje ir užsieniuose (Vokietijoje);
- 3) "Kultūros" B.-vė tikėtų pasiimti TMD. atstovavimą Lietuvoje, pavedant savo atstovybes Amerikoje TMD.-jai.

Suėjus šitais klausimais kontaktan, tiedvi Bendrovei ilgai turėtų susiprasti visais kিতais bendrojo darbo klausimais. Kultūros, švietimo darbas slypia savyje tiek daug galimybių, gali duoti didelio pasitenkinimo kiekvienam, kam tik jis rupi. Klausimas stovi ne siekimų ir tikslų plotmėje, kurie savaimi mums yra aiškūs, bet praktiškojo darbo srityje, sudarant tamprią, galingą, turtingą nariams ir kapitalais organizaciją, kuri galėtų pasiekti statomųjų tikslų.

Visais šitais klausimais prašau susisiekti su "Kultūros" B.-vės valdyba sekančiu adresu: "Kultūros" B.-vė, Dvaro gt. 24, Šiauliai.

Pasitikėdamas, kad Tėvynės Mylėtojų Draugijos viršininkai ir jos organizacijos nariai svarytys visas šitas mūsų bendrojo darbo galimybes, reiškiu vilties, kad bendrasai darbas artimiausiu laiku taps realizuotas.

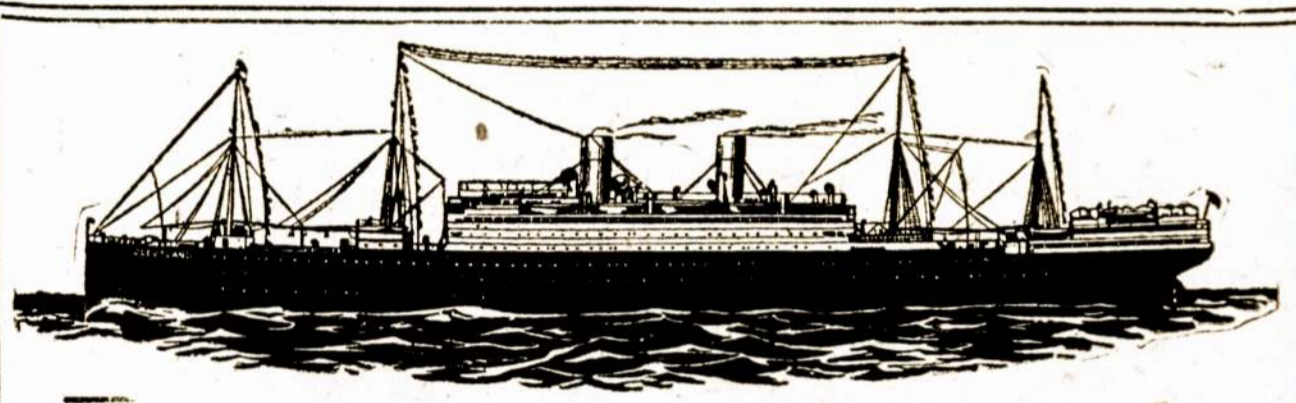
Kipras Bielinis, "Kultūros" B.-vės Valdybos narys ir atstovas Amerikoje. Lawrence, Mass., Geg. 4 d., 1923 m.

Sekretoriaus prierasas: Šisai "Kultūros" B.-vės atstovo atsišaukimas yra leidžiamas per TMD. Centro Valdybą ir tikiu, kad greitoje ateityje bus užmegsti tampus ryšiai su Lietuvoje "Kultūros" B.-vė. Tik gerbiameji TMD. nariai, diškime visose kolonijose ir kuopose kodaugiausia, kad TMD. butų turtinga nariams ir kad kiekvienoje kolonijoje, kur tik buresis lietuvių randasi, butų TMD. skyrius, kad per skyrius-kuopas TMD. Centras galėtų sykiu dirbti su visais nariais, kad visi galėtume dirbti kultūros darbą. Dabar yra spaudoje garsaus anglų rašytojo Wellso "Outline of History" — lietuvių kalboje turbūt bus užvardyta "Istorijos šėšėliai," nes taip geriausia tikty — (butų) gerai, kad vertėjas p. V. K. Račkauskas galutinai mūsų organe, C. V. ir visiems nariams pranešty viešai, kad visi žinotume). Pirmasai tomas bus šiais metais gatavas. Priegtam dar gausime iš Lietuvos vieną ar du nauju veikalu. Knygų-raštų visi nariai gaus užtekina šiais me-

tais, tik reikalinga, kad visose vietose, kur tik yra lietuvių, butų TMD. kuopa, kad visi Amerikos lietuviai prisidėtų prie pakėlimo TMD. ir sykiu prie kultūros ir švietimo darbo. Te šis, viršuje išspausdintas p. K. Bielinio raštėlis pažadina kiekvieną mūsų pilietį prie darbo ir veikimo. Musų tula dalis lietuvių, kuri leidžia laikraštį "Darbininką" ir "Draugą" turi čia pas mūs atgtova kun. Kaščiuką atstovaujantį šv. Kazimiero D.-ja. Visi žinome, kad šioji Draugija tik leidžia dvasiškojo turinio knygas, daugiausia prieštaraujančias mūsų prakliptausiam darbui ir švietimui ir matyt, kad minimasai atstovas šv. Kazimiero Dr.-jos gauna psekmiu, bet kita dalis mūsų visuomenės, ypač jos vadai-inteligentai, yra apsnudę ir mūsų kultūros ir švietimo darbu nebesirupina. Absoliučiai nieko nedirba. Turime mes TMD. ir kur tik jos kuopos yra, tai tik dirba daugiausia mūsų jaunesni asmenys, tie kurie isties nori, kad musų darbas butų sėkmingas, našus, bet kur yra musų inteligentai?

Kur yra musų daktarai, veikėjai, kurie kaikada nori, kad mes visi juos tais žodžiais vadintume. Ar jie dirba TMD? Ar jie rašo į jos organo skyrių? Ne! Dabar TMD. Centras paruošė g. V. K. Račkauski maršrutą, kad užmigusias kuopas atgaivinti ir yra tokių kolonijų (Conn. valst.), kad atsisako rengti prakalbas. Isties, čia musų piliečių apsilėidimas ir nesi-rupinimas kultūros reikalais. O vėliau gal tie patys musų nariai, kurie dabar tingi pridėti savo dalelę darbo, rašys TMD. Centru, kad jis mažai dirba ir raštų, agitacijos ir kitko neguteikia. Kaipgi gali viena C. V. visa darba padaryti be pagalbos savo narių? Pagalvokite! Bet tikiu, kad musų piliečiai, musų draugai TMD. nariai nors kartą atsisibų ir pradės veikti, pradės agituoti už TMD., padiding kuopas ir iš-augins iki keliolikos tukstančių narių Draugiją, kad ji galėtų isties tą viską suteikti, ką ji turi užsibriežus savo istatuose.

Atbūskite visi senieji TMD. nariai! Imkitės už darbo! Jusų liaudis Lietuvoje ir čia Amerikoje laukia. J. Sekys.

KELIAUK LIETUVON IR IS LIETUVOS PER VIENYBES AGENTURA

VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parupina keleiviams reikalingus popierus grįžimui Amerikon. VIENYBĖ prigėlbė jums atsiumti savo gimines iš tėvynės ir suteiks reikalingą patarnavimą kelionės reikaluose. VIENYBĖS Agentura siuncia pinigus į visas syieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje. Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės kurioje rasite aprašytą kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiumti gimines iš Lietuvos. Kelionės Knygelė visiems Dovanai. Adresuokite: VIENYBĖ 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų vaistų.

Mes laikome užtikrintas gyvuoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujų valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Ateiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.

100 SALEM STREET,

BOSTON, MASS.

KAS NORITE SUSELPTI SAVUOSIUS LIETUVO

KAS NORIT SUSELPTI SAVUOSIUS NAUDOKITĖS MUSŲ PATARNAVIMAIMS. Mes siunciamė ir greitai išmokame Lietuvoje pinigus LITAIŠ, arba DOLARIAIS; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatingai per LIETUVOS KREDITO BĀNKĀ, Lietuvos Paštouse ir Valstybės Išdine. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitrinkite!

Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuon. Partraukiame iš Lietuvos gimines. Padarome visoktus notacinius raštus. Teikiame dykai visokias informacijas, laiškais ir per musų leidžiamąjį savaitinį laikraštį "DIRVA." Visais reikalais kreipkitės: "DIRVA" Cleveland, Ohio.

7907 Superior Avenue,

Cleveland, Ohio.

NAUJIENOS

Pirma didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia ir darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20.000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsirenu-meruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$3.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš savo sielvarto! Tačiau geras drangas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešų. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojuas pranyks. Naudokite Ruffles, nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgnciais.

Kaina 6c. aptiekose, arba prisiųskite 7c. tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Nesikankink su

Reumatizmu

Neuralgija Strėnų Diegliu

Skausmais Krutinėje

Skaudamais Muskulais

Patrink truputį su

Pain-Expelleriu

ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą — ir užgandinantis, malonus balengvėjimas tuojuas užstos.

Tikrasai Pain-Expelleris turi INKARO vaisbaženklį.

Pr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St.,
Scranton, Pa.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 8 P. M.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikarbėti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytain iki 9 val.
Po pietų iki 8
Vakaraš 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršuj "Iver Johnson" kavauve
Patyres dentistas paskinamos kainos. Atbara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedeliomis 11 iki 12 P. M.
Tel. 3210 Park.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare
509 Broadway, Kan pas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinus.

H. S. Stone O. D.

Akiu Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Vietos žinios.

VIESA PADEKA.

Tariu širdingą aciu varde "Gabijos" visiems, kurie atsilan kę į "Velno Išradėjo" operą. Aciu profesionalams ir biznieriams, kurie rėmė "Gabiją". Atsiprašome visų tų, kurie turėjo kokį nesmagumą iš tvarkdarių pusės. "Gabija" dėjo visas pastangas, kad viskas išeityt tvarkoj, bet tукstantinė publika kada suėjo ant sykio, tai sunku būvo sutvarkyti, tvarkdariai buvo padarę keletą klaidų, pasodindami ne toj vietoj, kurioj priklausė. Nors klerikalai darė klytius, kad atitraukus žmones nuo operos, rengdami parodą, vakare koncertą, bet tas nieko, dailei išgamos nieko neužkenkė, žmonių buvo virš tукstančio ir nors dideli iškaščiai buvo, bet "Gabijai" liks pelno pusėtinai. Aciu "Gabijos" ir gerb. komp. Miko Petrausko darbui, liko pastatyta opera puikiam teatre su simfonijos orchestra. Taš mums, išvijo lietuviams, buna retenybė ir "Gabijai" davė progos ir noro daugiau dirbti, nes dailės mylėtojai puikiai parėmė. Aciu savininkui Broadway Theater p. Powers, kuris davė salę labai pigia kaina ir aciu p. K. Sidlauskui, kuris pagelbėjo gauti sveitinę. Valio, dailės mylėtojai! Valio mūsų komp. Mikas Petrauskas! Valio "Gabija"! St. Mockus.

MOTERŲ VAKARIENĖ.

Gegužės 27 d., vietinė Moterų Apšvietos Dr.-ja surengė vakarienę. Svečių susirinko apie 150 ir visai linksmi praleido vakarą. Kadangi prie minėtos dr.-jos priklauso visos žymios gospadienės, tai ir rengia puikias vakarienes. Tad ir šioje vakarienėje buvo prigaminta: dešrų, kopėstų ir kitokių valgių. Taipgi buvo ir programos. Dainavo Žilinskiūtė, šoko Akstiniūtė, pianą palydėjo Senukevičiūtė ir Bratienaitė. Kalbėjo "Sandaros" adm. K. J. Paulauskas, Red. V. J. Šliakys, komp. M. Petrauskas ir J. Palaima. Programai vadovavo M. Žilinskienė. Kadangi minėta moterų draugija puikiai darbuojasi, tai patartina moterims bei merginoms dėtis prie jos. Buves.

SUSIRINKIMAS.

Sandariečių moterų 78 kp. susirinkimas bus seredoje, birželio (June) 6 d., 1923., 7:30 val. vakare, Sandariečių salėje, 327 E St. Visos narės būtinai bukite šiame susirinkime, nes yra labai svarbus reikalas apkalbėti. Taipgi ir naujas nares ativeskite. Valdyba.

NUBAUDIMAI.

Hyman Rittenberg gavo du mėnesių kalėjimo už neatsargų važinimą automobiliu. Jis važiovo arčiau 8 pėdų nuo sustoju-

sio gatvekario ir sužeidė moterį, išlipančią iš gatvekario. Teisdarys O'Connell paskyrė mėnesį kalėjimo C. W. Durham už tai, kad budamas girtas važnyčiojo automobiliu.

SU KIEKVIENU AREŠTAVIMU VIS KITAS SAVININKAS.

Kač policija krėtė dėl degtinės 75 Charles St., Waltham, kiekvieną sykį rado vis kitą savininką. Pirmu kartu suareštuota Steve Harris, savininką vaistų krautuvės, už pardavinėjimą neminės. Antru kartu darant areštą, tos pačios krautuvės savininkas jau buvo Mike Lakis, kuris pirmiau buvo raštininkas. Trečiu kartu areštuojant krautuvės savininku vietoje Mike'o jau buvo jo brolis Jim. Steve Harris ir Lakis užsimokėjo baumės po \$150, trečiasis — \$100, ir visiems paskiria po 3 mėnesius pataisos namų. Užsimokėjus baumes, kalėjimas buvo atidėtas iki birželio, 1924 m., bet jei iki to laiko kuris iš jų vėl pakliūs, turės drauge atsėdėti ir dabartinės ištamės terminą.

RADO KOJĄ.

Westporto pajurėje rasta gambiai nupiauta žmogaus koja. S. P. Hall geg. 28 d.ėjo su šunium pasivaikščiodamas pamariui, kad šuva ėmė kasti ir iškasė iš smilčių žmogaus koją jau gerai apipuvusią. Koją buvo įsukta į New Yorko laikraštį balandžio 16 d. Detektyvai įšėjo, ar nesuras ir kitų kuno dalių.

LAWRENCE, MASS.

A. L. T. Sandaros 12 kp. susirinkimas įvyks birželio 10 d. š. m., 2 val. po pietų, 101 Oak St. Todėl visi gerbiamieji nariai ir narės malonėsit atvykti į viršminėtą susirinkimą. Rašt. J. Zukauskas.

TREČIAS MILŽINIŠKAS Piknikas

Rengia A. L. T. Sandaros N. Angl. Apskritys Seredoje (Independent Day) Liepos 4 d. 1923 m. Lake Waushakum Park FRAMINGHAM, MASS. Aplink visą programą pranešime vėliaus.

Ofiso Tel. S. B. 3520. Namų Aspinal 0581 Advokatas

A. O. ŠALNA (SHALNA)

Lietuvys Advokatas baigęs du universitetų Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B. "Darbininko" Name (antros lubos) 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

WRENTHAM INN. PUIKI LIETUVIŲ VIETA PAULIOT.

Žinomas Bostono lietuvis, Jonas Malonis, nupirko garsų Wrentham Inn. Tai yra puikus vasaros viešbutis ant kranto Lake Pearl, gražiausio ežero Massachusetts valstijoje. Toji vieta vadinasi Wrentham, Mass., apie 30 mylių nuo Bostono. Ežere taipgi galima maudytis, galima žuvauti ir irstyti. Kas nori pauliot ir gerai laiką praleist, tegul nuvažiuoja pas MALONIĮ I WRENTHAM, INN. Valgyt duodama gerai ir nebrangiai. Specialis patarnavimas kliubų, draugijų, piknikų ir automobilistų partijoms. Ideališka vieta sveikatai, pasilsui ir pasilinksminimui. Hotelis stovi medžių pauksnėj. Šaltinių vanduo lygus, garsaus Polando šaltiniam. Karai ir traukiniai eina į visas puses. Vienu žodžiu, gražiausia ir parankiausia vieta pasaulyje. (23) Kviečia atsilankyti savininkas, JONAS MALONIŠ, WRENTHAM, MASSACHUSETTS.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI. Geriausio visokios rūšies toniko išdirbėjai. Mūsų tonikas yra geriausias visoje apielinkėje. Tad reikalaukit jo. 92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3290-W.

Reikalinga

- 1) Jaunas vyras mokintis prie taisymo automobilių ir dirbti garage'je;
2) Jaunas vaikas mokintis dirbti "real estate" efise, iš pradžios reikės dirbti tik prie paprasto ofiso darbo;
3) Mergina mokanti vartoti typewriter'į dėl pirmos klasos ofiso darbo.
4) Jaunas vyras, kuris turi ambiciją buti pardavėju automobilių ir visokių jo dalių, taipgi kuris supranta taisyti automobilius ir baterias.
Kurie nemokate amata, bet norėtumėt mokintis ir galėtumėte duoti apie save gerą rekomendaciją, kaip tai, teisingumo ir tt bus labai pageidaujama susipažinti.
Norintiems dirbti darbas bus nuolatinis ir apmokamas pagal pilną vertę. Vartojantiems svaigininčius gėrimus nėra reikalas kreiptis.
A. IVASKEVICIUS.
361 W. Broadway. So. Boston, Mass.

Strand Valgykla

304 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Viršminėta Valgykla perėjo į Lietuvų rankas, tad kviečiame visus atsilankyti pas mus. Patarnavimas geras, visados švieži valgiai ir pigi kaina. Syki pas mus valgysit, tai visados norėsit užėti.

Reikalingi Darbininkai

50 patyrusių maliavotojų (penterių). 25 maliavojimo amato mokiniai. 1 gerai patyręs troko draiverys, ir apsipratęs su bizniu. Kaip galite greitai atsišaukite, nes darbas užtikrintas ir sąlygos geros. SO. BOSTON HARDWARE CO. 317 Broadway, So. Boston, Mass. Taipgi pas mus galima gauti visokių maliavų, stuboms popierų, vasarinių durų ir langų; pristatymas DYKAI.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA
Receptus sūtaisom Europos ir Amerikos Daktarų. Užlaikoma visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokius šaknis, žoles ir žiedus. Tikra Lietuviška Trejanka 50c. Prisiūčiame Vaistus ir per pašta. Oficialiai įgaliotiniai Lietuvoje "VAISTIJOS." Jeigu kokiu nors vaistų negautumėt kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiūskite pašto ženklelį. K. SIDLAUSKAS Provizorius. 373 W. Broadway. So. Boston, Mass.

MIKAS KORANAS

Real Estate and Insurance AGENTURA. Mano agentura lietuviams yra gerai žinoma, nes kuris su reikalu kreipėsi pas mane, kiekvienam gerai patarnavau. Tad reikale kviečiu kreiptis pas mane po nauju antrašu: MICHAEL CORAN 179 Norfolk St., Dorchester, Mass. Tel. Dorchester 7404.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse žviesu užgestu. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpumas ar galvos skaudėjimas apsirėškia, kreipkitės į patyrusių akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Parsiduoda Krautuvė.

GROSERNĖ ir BUCERNĖ. Geras - biznis prie pat byčių, galite pirkti ir nepatyręs biznio. Savininkas apsiima išlavint dovanai. Norintis tuoj kreipkitės, nes pigiai parsiduos ir greit galibus parduotas. (25) P. MISKINIS 675 E. 8-th St., So. Boston, Mass. Tel. 3535-W.

Lietuvių Garage.

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandovojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinas. PETRAS JAKIMAVICIUS. 541 East Broadway, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 51370.

Ofiso Tel. S. B. 441 W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie kimo ir pardavimo. FRANAS J. KALINAUSKAS. 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

Žinomas senas biznieriūs ANTANAS NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass. ATIDARĖ visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

HOLLIS FURNITURE CO. 791-793 Washington St., Palei Hollis St., Boston, Mass. ATDARA PANEDĖLIO, SEREDOS IR SUBATOS VAKARAIŠ

Pataisymolspardavimas

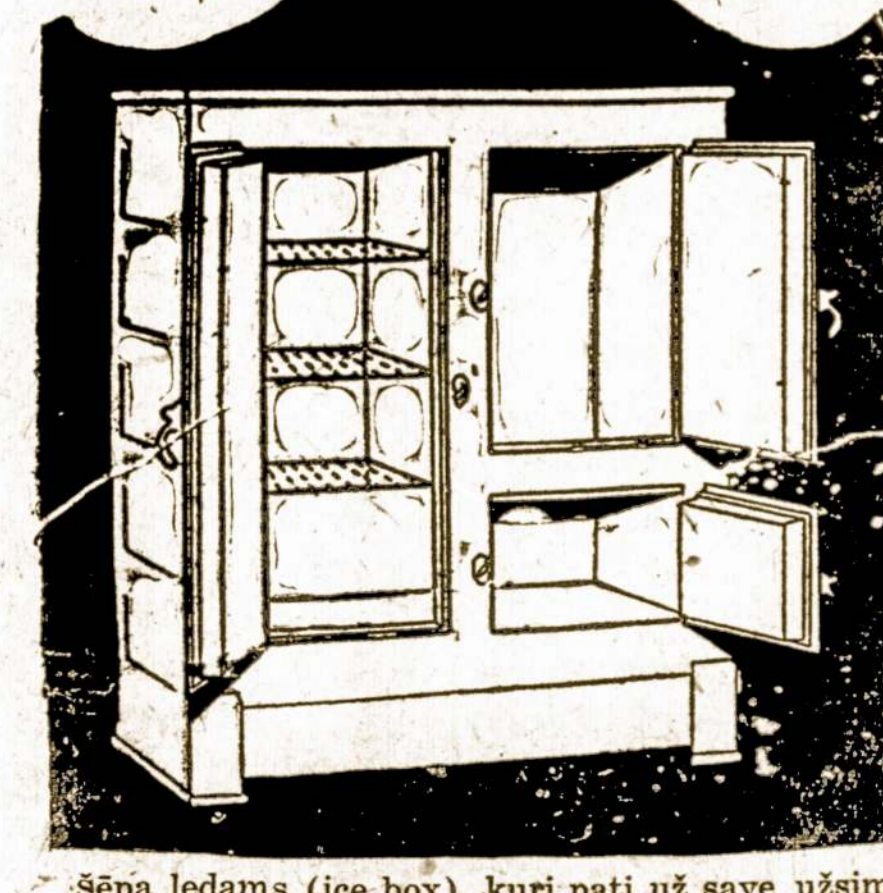
KAD PADARYT VIETOS PERDIRBIMUI KRAUTUVĖS, MES ESAM PRIVERSTI AUKUOTI \$75,000 VERTĖS RAKANDŲ, KURIUOS PIRKDAMI TAMSTOS GALĖSIT SAU SUTAUPYT 50%.

Rakandų grupė susidedanti iš trijų minkštai prikimštų daiktų, kurių sėdynėse įdėtos sprenžinos ir kiekvienas rakandas apdarytas su Velom ir kitais audklais. Pirmiau buvo parduodamas už 50 nuoš. daugiau. Šių grupių rakandų prekės apėmis yra nuo \$98 ir brangiau.

Nėndriniai vežimėliai - turime gerą rinkinį vežimėlių visokių mađų ir spalvų. Parsiduoda už \$17.50 ir augščiau.

Sėpa ledams (ice box), kuri pati už save užsimokės sučėdydama jui ledą ir valgius. Parsiduoda už \$22 ir augščiau.

Paliravoti Pečiai keliose spalvose, ant kurių garantuojama geras kepimas ir virimas, šį pečių yra lengva užlaikyti švariui. Parsiduoda už \$49 ir daugiau.

Tamstos galite pirkti nuo mūsų rakandus ant lengvo išmokėjimo pagal savo išgalę. Ponas B. Cannes, kuris yra valdytojas šitos Krautuvės po antrašu 338 Broadway, So. Boston p. rėdavinėjo rakandus per 22 metus ir dabar jam butų smagu susieit su visais savo pažįstamais po viršū pažymėtu antrašu. Taipgi užlaikom visokių naujausios mados lovų.